

Kiinteistöjen pyöräpysäköinnin järjestelyjen vaikutus pyörien käyttöön

ISBN
ISNN
OY EDITA AB

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Timo Perälä		Julkaisun laji Tutkimus	
Plaana Oy		Toimeksiantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	
		Toimielimen asettamispäivämäärä	
Julkaisun nimi Kiinteistöjen pyöräpysäköinnin järjestelyjen vaikutus pyörien käyttöön			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Kiinteistöjen pyöräpysäköinnin järjestelyjen vaikutusta tutkittiin kahdella kaupunkiseudulla: Kuopiossa ja Oulussa. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää asuinrakennusten, työ- ja opiskelupaikkojen sekä ostos- ja asiointipaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyjen tasoa ja järjestelyjen tason vaikutusta pyöräilyn määrään. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää vallitsevat pyöräpysäköinnin järjestelyjen määräykset ja ohjeet sekä valaista suunnitteluprosessin kulkua syntyneiden ratkaisujen takaa. Myös pyörävarkauksien vaikutusta pyöräilyn määrään selvitettiin.</p> <p>Pyöräpysäköinnin järjestelyt on yksi osa suurempaa kokonaisuutta, joka vaikuttaa matkapäätöksen tekoon. Päätökseen lähtee matkaan pyörällä vaikuttavat infrastruktuurilliset, ympäristölliset, yksilölliset sekä muut pakottavat tekijät. Infrastruktuurilliset tekijät voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen, alkupisteeseen, matkaan ja loppupisteeseen. Tutkimuksessa keskityttiin alku- ja loppupisteen tekijöiden vaikutukseen pyöräilyn määrään.</p> <p>Tutkimuksen mukaan asuinrakennusten pyöräpysäköinnin järjestelyt vaihtelevat suuresti huolimatta rakennuksen rahoitusmuodosta. Noin puolet vastanneista eivät olleet tyytyväisiä asuinrakennuksensa pyöräpysäköinnin järjestelyihin. Parannuksina haluttiin isompia pyörävarastoja sekä katettuja telineitä piha-alueelle. Suurin osa tyytymättömistä ilmoitti huonojen järjestelyjen vaikuttavan pyöräilyn määrään vähentävästi. Paljon pyörää lähes kaikilla matkoilla käyttävät eivät anna juuri minkään tekijän vaikuttaa pyöräilynsä määrään. Työ- ja opiskelupaikkoihin halutaan kyselyjen mukaan lisää ennen kaikkea katettuja telineitä, jotta pyöräily töihin/kouluun helpottuisi huonoillakin keleillä. Kuten asiointi- ja ostosmatkoillakin, työ- ja koulumatkoja pyöräilevät eivät juurikaan anna mahdollisten huonojenkaan pysäköinti-järjestelyjen vaikuttaa pyöräilynsä määrään. Yleensä ottaen voidaan todeta, että huonot pyöräpysäköinnin järjestelyt vähentävät ensisijaisesti juuri niiden henkilöiden pyörän käyttöä, jotka ovat potentiaalinen ryhmä lisäämään pyöräilyn määrää. Huonot järjestelyt houkuttelevat valitsemaan monesti helpomman vaihtoehdon, henkilöauton, joiden pysäköintipaikat ovat useassa kohteessa prioriteettina pyöräpysäköinnin järjestelyihin nähden.</p> <p>Uudistettujen rakennusjärjestysmääräysten myötä on niihin lisätty useissa kunnissa kohtia pyöräpysäköinnin järjestelyistä. Määräykset ovat vielä kuitenkin aika yleisluontoisia. Tarkempia määräyksiä Kangasalan kunnan mallin mukaisesti tulisi jatkossa miettiä. Kaavamääräyksissä ei pahemmin pyöräpysäköinnin järjestelyihin puututa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta (Kuopiossa mietitään lisäystä). Viranomaisten vaikutusmahdollisuus pyöräpysäköinnin järjestelyjen tasoon on tärkeä, sillä ilman määräyksiä tai asiallista valvontaa on mahdollisuus käyttäjiä tyydyttämättömiin ratkaisuihin suurempi. Lisäksi suunnittelijoiden käyttämien ohjeiden mitoituserusteita tulisi lisääntyvän tiedon myötä tarkistaa, sillä suurin osa kyselyihin vastanneista piti pyöräpysäköinnin järjestelyjä alimitoitettuina.</p>			
Avainsanat (asiasanat) Pyöräily, pyöräpysäköinti, kiinteistöt			
Muut tiedot Yhteyshenkilö/LVM			
Sarjan nimi ja numero Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja		ISSN 1457-7488	ISBN
Kokonaissivumäärä	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Oy Edita Ab		Kustantaja Liikenne- ja viestintäministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)		Typ av publikation	
		Uppdragsgivare	
		Datum för tillsättandet av organet	
Publikation (även den finska titeln)			
Referat			
Nyckelord			
Övriga uppgifter			
Seriens namn och nummer		ISSN	ISBN
Kommunikationsministeriets publikationer		1457-7488	
Sidoantal	Språk	Pris	Sekretessgrad
	finska		offentlig
Distribution		Förlag	
Oy Edita Ab		Kommunikationsministeriet	

Authors (from body; name, chairman and secretary of the body)		Type of publication	
		Assigned by	
		Date when body appointed	
Name of the publication			
Abstract			
Keywords			
Miscellaneous			
Serial name and number Publications of the Ministry of Transport and Communications		ISSN 1457-7488	ISBN
Pages, total	Language Finnish	Price	Confidence status Public
Distributed by Edita Ltd		Published by Ministry of Transport and Communications	

Kevyen liikenteen edistäminen Suomessa

Tutkimusohjelma on liikenne- ja viestintäministeriön johdolla toteutettava kolmivuotinen hanke. Ohjelmalla edistetään aiemmin valmistuneiden kävely- ja pyöräilypoliittisten ohjelmien toteutumista. Yhteisenä tavoitteena on kävelyn ja pyöräilyn kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen olosuhteiden ja toimintaedellytysten parantaminen siten, että niiden yhteenlaskettu kulku-muoto-osuus kasvaa ja yhteiskunnan sekä kansalaisten henkilöautosidonnaisuus vähenee. Tutkimusohjelmaa johtaa ja koordinoi JALOIN-projektin yhteistyöryhmä.

TAVOITTEET

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen edellyttää ajantasaista tietoa liikkumismuotojen ominaisuuksista ja määristä, eri tekijöiden vaikutuksista kulkumuotojen suosioon ja ihmisten liikkumispäätöksiin sekä erilaisten toimenpiteiden vaikutuksista.

Tutkimusohjelman avulla suunnataan lähivuosien resursseja kävelyn ja pyöräilyn edistämisen kannalta keskeisiin suuntiin, käynnistetään jatkuva kävelyn ja pyöräilyn tutkimustraditio sekä integroidaan kävely- ja pyöräilynäkökulma tasavertaisena muuhun liikennetutkimukseen.

TUTKIMUSOHJELMAN KÄYNNISTYMINEN

Tutkimusohjelmassa keskitytään seuraaviin aihealueisiin:

- kävelyn ja pyöräilyn esteet ja motiivit
- käytännön toimenpiteiden vaikutukset, tehokkuus ja soveltuvuus.

Tutkimushankkeet arvioitiin ja valittiin tutkimusohjelman tavoitteiden, tulosten vaikuttavuuden, toteuttamiskelpoisuuden, käytännön läheisyyden ja käytettävissä olevien määrärahojen perusteella.

Syksyllä 2001 käynnistyivät seuraavat tutkimus ja kehittämishankkeet:

1. Talvipyöräilyn laajuus, sen motiivit ja esteet sekä terveysvaikutukset, Oulu, Kuopio, Rovaniemi ja Helsinki; Plaana Oy
2. Pyöräpysäköintijärjestelyjen vaikutukset pyörän käyttöön, Oulu ja Kuopio; Plaana Oy
3. Itäväylän seururaitin parantaminen, Helsinki; Linea Konsultit Oy
4. Pyöräilyreittiesitteiden ja reittikuvausten tekeminen, Uusimaa; Easy Living Oy
5. Liikenneonnettomuuksien erityispiirteitä Porissa, pyöräilyn liikenneturvallisuus; Porin kaupunki
6. Kävelyosuuden lisääminen lyhyillä matkoilla, Oulu; Insinööritoimisto Liidea Oy
7. Kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen rakennetussa ympäristössä; Tieliikelaitos (Ympäristöministeriö johtaa hanketta)
8. Kevyen liikenteen ilmakuvaukset, I-vaihe ”Jalusta”; Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
9. Pyöräpysäköinnin kehittäminen liityntäliikenteessä pääkaupunkiseudulla; LT-Konsultit Oy
10. Kadulla tehtävät työt – ohjauksen ja lupamenettelyn kehittäminen; LT-Konsultit Oy

ALKUSANAT

Liikenneministeriö aloitti vuonna 2001 kevyen liikenteen tutkimusohjelman; Jaloin-hankkeen. Ohjelman tavoitteena oli selvittää kevyen liikenteen edistämisen mahdollisuuksia sekä sen haasteita ja ongelmia. Yhtenä Jaloin-hankkeen projekteina aloitettiin syksyllä 2001 tutkia kiinteistöjen pyöräpysäköinnin järjestelyjen vaikutusta pyörän käyttöön. Projekti toteutettiin kahdella kaupunkiseudulla, Kuopiossa ja Oulussa, joiden kaupunkien liikennesuunnittelun, kaavoituksen ja rakennusviraston edustajat ovat olleet työssä mukana.

Tutkimuksen tekemisestä on vastannut dipl.ins. Timo Perälä Plaana Oy:stä.

Helsingissä x. päivänä tammikuuta 2002

xx
Yli-insinööri

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	9
2. TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	10
3. NYKYISET MÄÄRÄYKSET JA OHJEET ASUNTO-, OSTOS-, ASIOINTI- JA TYÖPAIKKA-ALUEIDEN PYÖRÄPYSÄKÖINNISTÄ	11
3.1 Määräykset	11
3.2 Ohjeet	14
4. ASUINKERROSTALOJEN PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYT	17
4.1 Pyörävarastot	17
4.2 Ulkosäilytyspaikat	18
5. TYÖPAIKKOJEN JA OPPILAITOSTEN PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYT	21
5.1 Kyselyt ja maastokäynnit	21
5.2 Internet-kysely	23
6. OSTOS- JA ASIOINTIKOHTEIDEN PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYT	26
6.1 Oulun kohteet	26
6.2 Kuopion kohteet	28
6.3 Internet-kysely	30
7. PYÖRÄVARKAUDET	31
8. PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYYHIN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	33
9. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	35
9.1 Asuinrakennusten pyöräpysäköinnin järjestelyt	35
9.2 Työpaikkojen ja oppilaitosten pyöräpysäköinnin järjestelyt	36
9.3 Ostos- ja asiointipaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyt	37
9.4 Pyörävarkauksien vaikutus pyöräilyn määrään	38
10. TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	39

LIITTEET

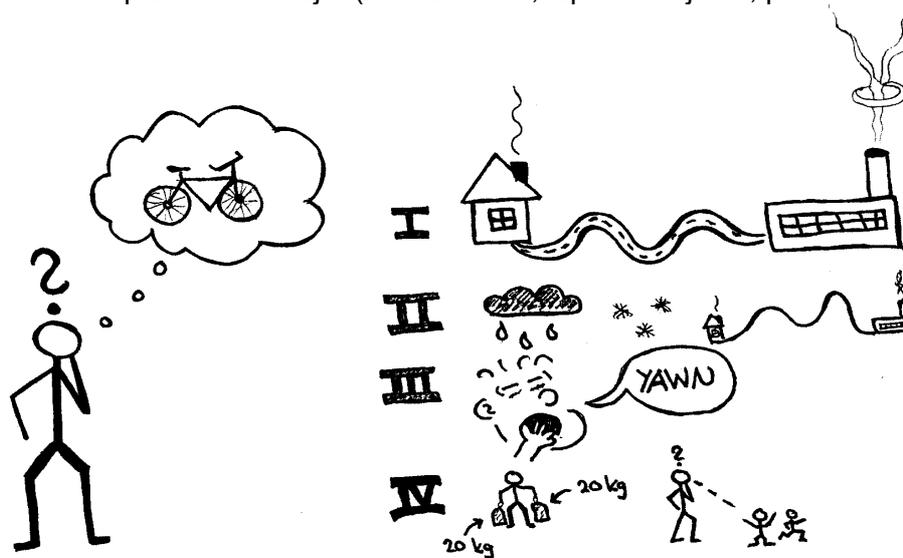
1. JOHDANTO

Liikenne- ja viestintäministeriön pyöräilypoliittisten tavoitteiden mukaan pyöräilyn laatua, houkuttelevuutta sekä turvallisuutta parannetaan ja pyöräilyn painoarvo yhteiskunnallisessa päätöksenteossa kasvatetaan. Ennen kuin näihin tavoitteisiin voidaan päästä, on kiinnitettävä huomiota useisiin vielä vallitseviin epäkohtiin monella eri osa-alueella ja parannettava pyöräilyn olosuhteita.

Keveyden liikenteen edistämiseksi riittää vielä paljon tutkittavaa. Jaloin-hanke omalta osaltaan tuo lisätietoutta kevyestä liikenteestä ongelmineen ja haasteineen. Tässä tutkimuksessa keskitytään yhteen pieneen, mutta merkittävään pyöräilyn edistämisen osa-alueeseen; kiinteistöjen pyöräpysäköintijärjestelyihin. Kaiken kaikkiaan pyöräilyn motiiveja ja esteitä on tutkittu tähän mennessä vähän.

On todennäköistä, että huono pyöräpysäköinnin järjestely vaikuttaa negatiivisesti halukkuuteen käyttää pyörää. Mutta mikä on kiinteistöjen pyöräpysäköintijärjestelyiden vaikutuksen merkittävyys pyörän käyttöön kulkumuotoa valittaessa? Toisen Jaloin-hankkeen tutkimuksen tuloksena on saatu tietoa pyöräilyn esteistä ja pyörän valintaan kulkumuotona liittyvistä ongelmista. Alla esitetystä kuvasta esteet on jaettu neljään eri luokkaan:

1. Infrastruktuurin ongelmat / puutteet
2. Ympäristölliset esteet (esim. sää, topografia)
3. Henkilön asenteet ja tottumukset
4. Muut pakottavat tekijät (kantamukset, lapsien kuljetus, pitkä matka, jne.)

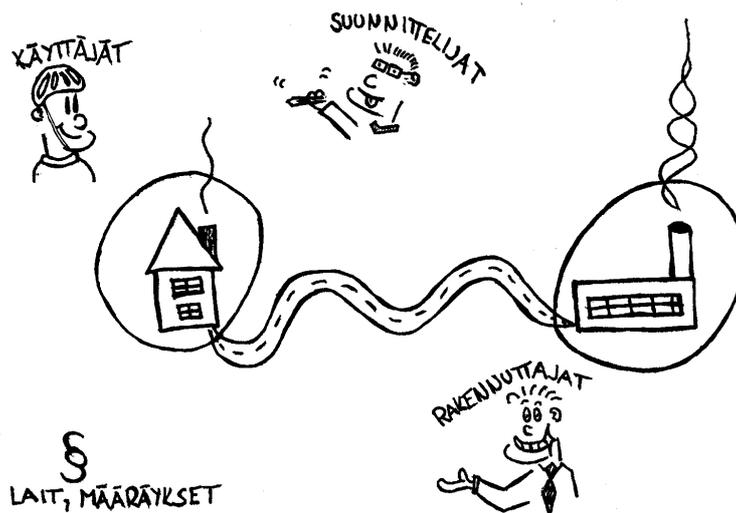
Kuva 1. Pyöräilyn valintaan kulkumuotona vaikuttavia tekijöitä (Timo Perälä)

Kiinteistöjen pyöräpysäköinnin tutkimuksessa keskitytään ensimmäiseen kohtaan; infrastruktuurillisiin ongelmiin ja nimenomaan yksittäisten matkojen lähtö- ja päätepisteiden ongelmiin ja epäkohtiin.

2. TUTKIMUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

Kiinteistöjen pyöräpysäköinnin tutkimuksen tavoitteena oli:

- Selvittää nykyiset määräykset ja ohjeet asunto-, ostos-, asiointi ja työpaikka-alueiden pyöräpysäköinnistä kirjallisuusselvityksenä.
- Tehdä esitykset muutostarpeista pyöräpysäköintiohjeisiin ja –määräyksiin koskien asunto-, ostos-, asiointi- ja työpaikka-alueita sekä niillä olevia rakennuksia sekä tehdä esitykset uusien ohjeiden ja määräysten tarpeesta.
- Selvittää tutkimukseen valituissa kohteissa asukkaiden, kävijöiden ja työntekijöiden mielipiteet korjausehdotuksineen pyöräpysäköinnin järjestämisestä ja järjestelyjen vaikutuksista pyöräilyyn.
- Selvittää pyörävarkauksien määrää ja yleisyyttä sekä pysäköintiratkaisujen vaikutuksista niihin. Lisäksi selvitetään pyörävarkauksien uhan vaikutusta pyöräilyyn.
- Selvittää korjausehdotuksia havaittuihin ongelmiin / puutteisiin.
- Selvittää maastokäynneillä esimerkkikohteiden pyöräpysäköinnin järjestelyt rakennus / aluekohtaisesti. Kohteiden turvallisuudesta ja pyörävarkauksista haastateltiin myös poliisia.
- Selvittää tehtyihin kiinteistöjen pyöräpysäköintijärjestelyihin vaikuttaneita tekijöitä haastatteleamalla viranomaisia sekä niitä suunnittelutoimistojen ja rakennusyritysten edustajia, jotka ovat vastanneet kohdealueiden suunnittelusta, toteutuksesta ja valvonnasta.

Kuva 2. Kiinteistöjen pyöräpysäköintijärjestelyjen tutkimuksen kohdennus ja tutkittavia tahoja

Tutkimus rajautuu kiinteistöjen pyöräpysäköintiin, keskusta-alueiden pyöräpysäköintijärjestelyihin ei tässä yhteydessä tarkemmin puututa. Tutkimus toteutettiin Oulussa ja Kuopiossa maastokäyntien, ruokakuntakyselyjen, käyttäjähaastattelujen, internet-kyselyn sekä puhelinhaastattelujen avulla.

3. NYKYISET MÄÄRÄYKSET JA OHJEET ASUNTO-, OSTOS-, ASIOINTI- JA TYÖ-PAIKKA-ALUEIDEN PYÖRÄPYSÄKÖINNISTÄ

3.1 Määräykset

Maankäyttö ja rakennuslaki ja –asetus

Maankäyttö- ja rakennuslaki ei erikseen käsittele polkupyöräpysäköintiä tai –säilytystä.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 50 §:ssä käsitellään rakennuksen käyttöturvallisuutta. Rakennuksen käyttöön ja huoltoon ei saa liittyä sellaista onnettomuuden uhkaa kuten liukastumis-, puutoamis-, törmäys yms. vaaraa, jota ei voida pitää hyväksyttävänä. Määräyksen voi katsoa sivuavan myös polkupyöräpysäköintiä ja –säilytystä siinä asiayhteydessä, että polkupyörien säilytystilat on usein sijoitettu huonosti ja suunniteltu huolimattomasti.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 53 §:ssä, joka käsittelee liikuntaesteetöntä rakentamista, todetaan, että asuinrakennuksen ja asumiseen liittyvien tilojen tulee rakennuksen suunniteltu käyttäjämäärä ja kerros-luku sekä muut olosuhteet huomioon ottaen täyttää liikkumisesteettömälle rakentamiselle asetetut vaatimukset. Tämän määräyksen voi katsoa sivuavan polkupyöräpysäköintiä ja –säilytystä kuten 50§.

Rakennusmääräyskokoelma RakMK

Rakennusmääräyskokoelmassa ei esitetä erityisiä määräyksiä polkupyörien säilytyksen tai pysäköinnin suhteen. Kappaleessa 4.3 määrätään piha-alueiden järjestelyistä. Polkupyörien säilytystä sivuaa määräys: ”Tontilla tai rakennuspaikalla tulee olla asianmukaiset tilat, alueet ja varusteet kiinteistön hoitoa sekä asumiseen liittyvää tarpeellista huoltoa ja säilytystä varten.”

Kaupunkien ja kuntien rakennusjärjestykset

1990-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa on useiden kaupunkien ja kuntien uudistettuihin rakennusjärjestysmääräyksiin lisätty myös polkupyörien pysäköintiä ja säilytystä koskeva kappale. Kaupungin rakennusvirastoille lähetettiin kysely pyöräpysäköinnin järjestelyjen määräyksistä rakennusjärjestyksissä. Tulokset on nähtävissä taulukossa 2. Ainoastaan Kuopion kaupungin rakennusjärjestyksen määräyksissä on esitetty tarkempia vaatimuksia pyöräpysäköintipaikkojen määräistä. Muissa kaupungeissa määräykset ovat yleispiirteisiä tai niitä ei ole.

Kangasalan kunnan asemakaava-arkkitehti ja pyöräilyasiamies kertoi, että kunnan rakennusjärjestykseen lisätty polkupyöräpaikkoja koskeva määräys on vaikuttanut oleellisesti uusien asunto-osakeyhtiöiden ja liikerakennusten pyöräpysäköintijärjestelyjen paranemiseen. Nimenomaan rakennusjärjestyksen vaikutuksen uskotaan Kangasalalla olleen ratkaiseva.

Kangasalan kunnan rakennusjärjestyksen 15 §:n pyöräpaikkoja koskeva määräys:

Polkupyöräpaikkoja tulee osoittaa seuraavasti:

- 1 pyöräpaikka liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten 50 m² kerrosalaa kohti;
- 2 pyöräpaikkaa asuntoa kohti;
- 1 pyöräpaikka teollisuuslaitoksen kolmea työntekijää kohti.

Polkupyöräpaikoista vähintään puolet on rakennettava katetuiksi.

Taulukko 2. Kaupunkien rakennusjärjestyksien määräykset pyöräpysäköinnin järjestelyistä

	Rakennusjärjestyksen määräykset?	Miten määräyksiä valvotaan?	Vaikuttavatko muut viranomaistahot?	Muutoksia rakennusjärjestykseen pyöräpysäköinnin osalta?	Kommentteja, huomioita, yms.
Helsinki	18 §:n 3 momentti: "Tontilta on varattava riittävästi tilaan polkupyörien asianmukaista säilytystä varten"	Normaaliin tapaan osana rakennuslupaprosessia. Paikat tulee esittää vahvistettavassa asemapiirroksessa	Kyllä. Rakennuslupaprosessi on muutoinkin yhteistyötä monien eri hallintokuntien kanssa.	Ei (ed. tehty 1.7.2000)	Pyörävarkaudet ovat kasvava ongelma -> riittävät lukittavat säilytystilat pyöriille kerrostaloissa
Vaasa	Uusi järjestys: "20§ 2 kpl/ asunto rivi- ja kerrostaloissa. Julkisen rakentamisen yhteydessä tullaan edellyttämään riittävä tilavaraus pp-säilytykseen"	Vaaditaan esittämään paikat asemapiirustuksessa + käyttöönotto ja lopputarkastus	Ilman muuta. Myöskin liikennesuunnittelulta kysytään joskus lausuntoa ko. asiasta.	Muutos on juuri saatu tehtyä	-
Oulu	34 §: "Tontilla on varattava riittävästi tilaa polkupyörien asianmukaista säilyttämistä varten"	Valvotaan rakennuslupien ja toimenpidelupien valmistelujen yhteydessä. Asemapiirroksissa esitettävä pyöräparkkipaikat	Kaupunkikuvatyöryhmä, jäsenenä kaupunginarkkitehti, asemakaavapäällikkö ja kaupungininsinööri	Uusi rakennusjärjestys on juuri saatu tehtyä (1.1.2002). Lähivuosina ei lisää muutoksia ole odotettavissa	Pyöräpysäköintiin on hyvä kiinnittää huomiota
Rovaniemi	Ei ole	-	Silloin tällöin tarpeen mukaan, todella harvoin	Ei	Ko. asiaa ei ole todettu ongelmaksi Rovaniemellä
Kuopio	Maankäyttö- ja rakennuslain 21 luvun vaatimusten lisäksi on rakennuslupaa haettaessa asuin-, liike-, palvelu- ja työpaikkarakennuksia varten esitettävä asemapiirustuksessa riittävästi tilaa polkupyörien säilytystä varten. Polkupyörien säilytyspaikkoja tulee asukkaita varten olla vähintään kaksi paikkaa asuntoa kohden ja vähintään puolet paikoista tulee olla katetussa tilassa.	-	-	Uusi muutos on juuri saatu tehtyä (1.1.2002)	-
Turku	Tontilta tai rakennuspaikalta on varattava polkupyörien pysäköintiä ja säilytystä varten riittävästi tilaa (V luku, 27§).	Suunnitelma tilojen sijoituksesta on esitettävä rakennuslupahakemuksen yhteydessä		Uusi rakennusjärjestys on juuri saatu tehtyä (25.2.2002)	-
Joensuu	Liittymässä katuun tai tiehen sekä piha-alueen sisäisissä järjestelyissä tulee ottaa huomioon liikenneturvallisuus, autojen ja polkupyörien pysäköintipaikkojen riittävyys ja sijoittaminen sen mukaan kuin rakennuksen käyttötarkoitus edellyttää.	Asemapiirroksissa esitettävä pyöräparkkipaikat	Kaupunkikuvatoimikunta	Uusi järjestys astunut voimaan 25.9.2000	-
Tampere	Ei ole	-	Eivät vaikuta	Asiaa harkitaan sitten, kun rakennusjärjestyksen uusiminen tulee muutoinkin ajankohtaiseksi	Opiskelija-asuntojen rakennuttajat ovat ainut pyöräpysäköintiin huomiota kiinnittänyt taho

Asemakaavamääräykset ja –merkinnät

Ympäristöministeriön asetus maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä annettiin 31.3.2000 ja se tuli voimaan 1.5.2000. Nykyään käytössä olevissa asemakaavamääräyksissä ja –merkinnöissä ei ole polkupyöräpysäköintiä koskevia merkintöjä tai määräyksiä. Asemakaavamääräykset ohjaavat alueiden käyttöä ja rakentamista. Varsinaiset toiminnalliset

määräykset tulevat kysymykseen varsin rajoitetusti. Rakennusten sisätilojen suunnittelua koskevat asiat eivät yleensä kuulu asemakaavaan, vaan ne ratkaistaan rakennussuunnittelun ja rakennuslu-pamenettelyn yhteydessä. Tutkimuksen yhteydessä lähetettiin kysely eri kaupungin asemakaava-arkkitehdeilla. Kyselyssä pyydettiin selvittämään kaupunkien menettelyjä pyöräpysäköinnin järjes-telyistä kaavoissa. Ainoastaan Kuopiossa on valmisteilla joitain merkintöjä kaavamääräyksiin pyö-räpysäköinnin osalta. Suurimmassa osassa kaupungeista lisäystä pyöräpysäköinnin järjestelyistä kaavamääräyksiin ei nähdä varsinkaan asuinrakennusten osalta tarpeellisenä. Tulokset on koottu taulukkoon 3.

Oulun kaupungin asemakaavoituksesta kerrottiin haastattelussa, ettei esimerkiksi Oulussa ole an-nettu kaavamääräyksiä polkupyörien pysäköinnistä tai säilyttämisestä.

Ympäristöministeriössä on valmisteilla (tilanne talvella 2001-2002) maakunta-, yleis- ja asemakaa-vamerkintöjä ja -määräyksiä käsittelevät oppaat. Alustavassa opasluonnoksessa esitetyissä kaa-vamääräyksissä ja -merkinnöissä ei oteta suoraan kantaa polkupyöräpysäköintiin. Leikkipaikat, oleskelualueet, istutusalueet ja tontin aitaaminen huomioidaan kuten aikaisemmissakin kaavamää-räyksissä mutta erityisiä työkaluja polkupyöräpysäköinnin ohjaamiseen ei ole.

Taulukko 3. Kaupunkien asemakaavamääräykset, merkinnät sekä käytännöt

	Kaavamää-räykset?	Miten huomioi-daan kaavoituk-sessa?	Ottaako kaavoittaja kan-taa pp -järjestelyihin?	PP - järjestelyjen määrät ja paikat kaavamääräyksiin?	Muutoksia lähiai-koina kaavamää-räyksiin?
Helsinki	Ei ole	Suunnitteluuyhteis-työ	Suunnitteluuyhteistyö, lausunto-menettely, kaupunkikuvaneu-vottelutoimikunta	Jos suunnitteluuyhteistyö ei toimi. Erikoistapauk-sissa pitäisi olla	Erikoistapauksissa tarvittaessa
Kuopio	Valmisteilla	PP - järjestelyt esillä asemakaavan havainne suunnitelmissa	Erityiskohteissa (keskustan liikerakentaminen) otetaan kantaa jo kaavassa, asuinkort-teissa jäänyt vähemmälle huomiolle	Asuntoalueille tulevai-suudessa minimimäärät asemakaavaan	Harkinnassa
Oulu	Ei ole				
Rovaniemi	Ei ole	"Katselmusmiehet" -toimikunta	"Katselmusmiehet" -toimikunta	Ei tarvetta	Ei
Joensuu	Liikekeskus-tan kaavassa	Tietyissä kohteissa yleisluontoisia ohjeita	Kaavoittajan kontrolli rakennus-katselmusmiesten ja kaupunki-kuvatoimikunnan kautta	Ei tarvetta. Keskustan liikealueen katusuun-nittelussa puutumme asiaan	Ei muutoksia kaava-määräyksiin, yleisten alueiden kaavamuu-toksia käsitellään tapauskohtaisesti
Lappeen-ranta	Ei ole	Yhdyskuntatekni-sen osaston vas-tuulla	Kaupunkikuvatyöryhmä	Ei tarvetta asuinaluei-den osalta, keskusta-alueelle kylläkin	Asiaa ei ole käsitelty
Turku	Ei ole, on mietitty Mal-mön mallia	Erityiskohteissa otetaan huomioon	Kyllä, esim. citymarketin ase-makaavan muutos ja Ylioppi-laskylän opiskelija-asuntoalue	Tarvetta liike- ja viihde-palvelupainotteisilla keskusta-alueilla	Keskusta-alueella ja palvelukeskuskohtei-den osalta tarkoitus lisätä ohjausta

Kaupunkien rakennustarkastajien ja asemakaava-arkkitehtien lisäksi pyöräpysäköinnin järjeste-lyistä ja niihin vaikuttamisesta kysyttiin mielipiteitä kaupunkien asuntotoimistoilta. Asuntotoimistoilla on periaatteessa mahdollisuus vaikuttaa kaupungin oman rakentamisen sekä lainahakijayhteisöjen rakentamien asuntojen pyöräpysäköinnin järjestelyihin. Vaikutusmahdollisuuksia ja samalla kyse-lyn tuloksia on nähtävissä taulukossa 4.

Taulukko 4. Asuntotoimistojen vaikutusmahdollisuudet ja –käytännöt eri kaupungeissa pyöräpysäköinnin järjestelyihin

	Miten asuntotoimisto osallistuu asuinuudisrakennusten laadun valvontaan?	Huomiota kohteiden pyöräpysäköintijärjestelyihin?	Kehittämismahdollisuudet?	Miten asuntotoimisto voi vaikuttaa pp –järjestelyihin?	Kommentteja, huomioita, yms.
Helsinki	Toimisto toimii kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttajana. Vaikutusmahdollisuus on laaja, esim. yhteistyö kaavoittajien kanssa.	Uudisrakennusten suunnitteluohjeet (USU):pp-paikkoja 2,6 kpl/asunto, telineitä kerrostalokohteisiin 2 kpl/asunto, tilavaraukset pihalle sisäänkäyntien läheisyyteen (USU 8.2)	Suunnittelun ohjaus, vaikuttaminen rakennuttajiin ja kiinteistöjen omistajiin. Loppujen poluksi kaikki on kiinni rahasta. Avustuksia?	Suunnittelun aikainen ohjaus, yhteistyökumppaneiden valitseminen, yhteistyö ja keskustelu rahoittajatahon kanssa. ARA:n uudet ohjeet (5/200) askel oikeaan suuntaan.	-
Joensuu	Asuntotuotantoryhmä valmistelee yhdessä yhtiön kanssa suunnitteluohjeet, sisältäen erityistarpeet	Suunnitteluohjeissa huolehditaan riittävästä tiloista, esim. pihalle 1 pyöräpaikka/asunto	Suunnitteluohjeiden parantaminen	Kaupungin kohteissa omistamiensa vuokralojen suunnitteluohjeilla sekä isännöinti- ja asukastyön kautta	-
Oulu	Käyttösuunnitelmamennettely, jossa tontinvaraaja osoittaa rakentamisen lähtökohdat ja suunnitelmat. Suunnitelman hyväksyy rakennusvalvontavirasto.	Käyttösuunnitelmanliikennejärjestelyt hyväksyy katu- ja viherpalveluosasto, jotka huomioivat myös pp –pysäköintijärjestelyt	Nykyinen järjestelmä turvaa pyöräilijöiden tarpeet	Olemalla mukana maankäytön prosesseissa	Pyöräpysäköinti ei ole Oulussa merkittävin asumisen laatuun liittyvä ongelma
Lappeenranta	Asuntotoimistossa lähinnä tutustutaan lainanhakijayhteisöjen laatimiin rakennushankkeiden laatujärjestelmiin	Lähinnä vain loppu-tarkastuksen yhteydessä voidaan antaa palautetta ratkaisusta	Olisi paikallaan antaa yhtenäinen yleisohje. Hyvistä järjestelyistä esimerkkejä alan lehtiin.	Kiinnittämällä huomiota aisaan keskusteluissa lainanhakijoiden kanssa lainahakemuksien yhteydessä	Projektialueella toteutettu pyörävuokrausta, kypärän ja pyörän saa 2 euron panttia vastaan

3.2 Ohjeet

RT-kortisto

Rakennustiedon RT-kortissa RT 98-10607 esitetään polkupyörien säilytyspaikkojen ja -telien sijoitteluun, lukitukseen ja kiinteistökohtaisten säilytyspaikkojen määriin liittyviä ohjeita. Kortissa esitetyn taulukon (taulukko 5) lisäksi mainitaan, että toimisto- ja laitosrakennuksiin tulisi varata paikkoja 20...30% työntekijämäärästä.

RT-kortissa RT 93-10555 Asuinrakennusten yhteistilat esitetään mm. ulkoiluvälinevaraston mitoituseriaatteita. Ulkoiluvälinevarastossa tulisi olla tilaa vähintään 2 m²/asunto. Yhteistiloina olevat ulkoiluvälinevarastot tulee varustaa pyörätelineillä ja muiden ulkoiluvälineiden säilytystelineillä. Ohjeessa viitataan polkupyörien säilytysperusteiden osalta RT-korttiin RT 98-10249 (korvattu RT 98-10631). Tämän lisäksi esitetään kaaviona polkupyörien säilytystilojen mitoitusesimerkki.

RT-kortti 98-10631

RT-kortissa RT 98-10631 (Polkupyörien pysäköinti ja säilytys) on koottuna asuinrakennusten ja julkisten rakennusten polkupyörien säilytykseen ja pysäköintiin liittyvät asiat taustatietoineen. Tarkeimmat ohjeet on varustettu mitoitetuina piirroksin. Pyöräpysäköinti- ja säilytystilojen eräksi päätavoitteeksi nimetään pyörien pysäköinnin ja säilytyksen turvallisuus ja pyörävarauksien vähentäminen. Tähän päästään huomioimalla säilytystilojen ja -paikkojen suunnittelussa: pyörien sijoittaminen sosiaalisesti valvottuun paikkaan, jossa on valaistus. Myös helppokäyttöisyys ja säilytystilan lukitsemismahdollisuus lisäävät turvallisuutta. Polkupyörätelineessä tulisi olla lukitsemismahdoli

suus telineeseen, telineen kiinnittämismahdollisuus ja siirrettävyys ja telineen lukitusosien tulisi olla teknisesti lujia.

RT-kortissa RT 98-10631 esitetään myös julkisten- ja liikerakennusten viitteelliset pysäköintipaikkamäärien mitoitusohjeet taulukkona (taulukko 5). Mitoitustietojen lisäksi korostetaan, että tilavarakset on syytä tehdä riittävän väljiksi mahdollisten lisäpaikkojen ja kunnossapidon takia. Pyöräpaikat tulisi sijoittaa siten, että ne sopivat ympäristön liikennejärjestelyihin ja kaupunkikuvaan, että niitä pystytään valvomaan ja etteivät ne ole jalankulkijoiden ja näkövammaisten tiellä. Tandempyörät ja peräkärrylliset pyörät tulisi ottaa suunnittelussa erikseen huomioon. Lisäksi annetaan ohjeita katoksellisten paikkojen määrästä ja kuinka on huomioitava yöaikainen säilytys.

Taulukko 5. Lähde RT 98-10631

Toimitilakohtainen polkupyörien pysäköinnin tarve.	Telinepaikkojen määrä
kaupat ja vastaavat	1 paikka/40k-m ² , automarketeissa ja suurien kaupunkien keskustavarataloissa 1 paikka/100k-m ²
toimistorakennukset	1 paikka/90k-m ²
kirjastot	30...50 paikkaa
museot ja vastaavat	10...20 paikkaa
kokoontumistilat	1 paikka/10 istumapaikkaa
uimahallit	30...50 paikkaa
maauimalat	100...200 paikkaa, lisäksi ilman telineitä
uimarannat	20...50 paikkaa
urheiluhallit ja pallokentät	20...40 paikkaa, lisäksi 1 paikka/5 katsomopaikkaa, joista 1/3 telineissä
ulkoilmaravintolat	20...30 paikkaa, lisäksi ilman telineitä
koulut ja oppilaitokset	
peruskoulun ala-aste	1..2 paikkaa/3 opiskelupaikkaa
peruskoulun yläaste ja lukio	2 paikkaa/3 opiskelupaikkaa
muut oppilaitokset	1..2 paikkaa/3 opiskelupaikkaa
asemat, liikenneterminaalit	arvioidaan tapauskohtaisesti
asuintalot	0,8 paikkaa/asukas tai 2 paikkaa/asunto. 1 paikka/asukas, jos taloon tulee tavallista enemmän lapsiperheitä
merkittävät linja-autojen pysäkit	4...10 paikkaa

Työntekijöiden polkupyöräpaikoille on erityisohjeet. Ne tulee sijoittaa katettuun paikkaan, valvottavaan paikkaan tai sisätiloihin. Pyöräpaikkojen tulisi olla lähellä suihku- ja vaatteidenvaihtopaikkaa.

Asuinrakennusten osalta pyöräpysäköinti jaetaan kolmeen pääryhmään: lyhytaikainen säilytys, pitempiaikainen säilytys ja talven yli tapahtuva säilytys. Kaikille pyörille tulee olla lukittava säilytystila yön yli. Lisäksi tarvitaan lyhytaikaiseen säilytykseen tarkoitettuja pihapaikkoja, jotka sisältävät vieraspaikat. Pyörien pysäköinti- ja säilytyspaikkojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon niiden käytettävyys ja sosiaalinen valvonta. Säilytyspaikkojen tulee olla maantasossa ja niihin tulee olla lyhyt portaaton yhteys ulkoa. Säilytystiloihin johtavalle luiskalle ja ulko-oven kynnykselle sekä leveydelle on annettu vähimmäisvaatimukset. Myös polkupyörien korjaus- ja huoltotilalle annetaan vähimmäismitoitustiedot.

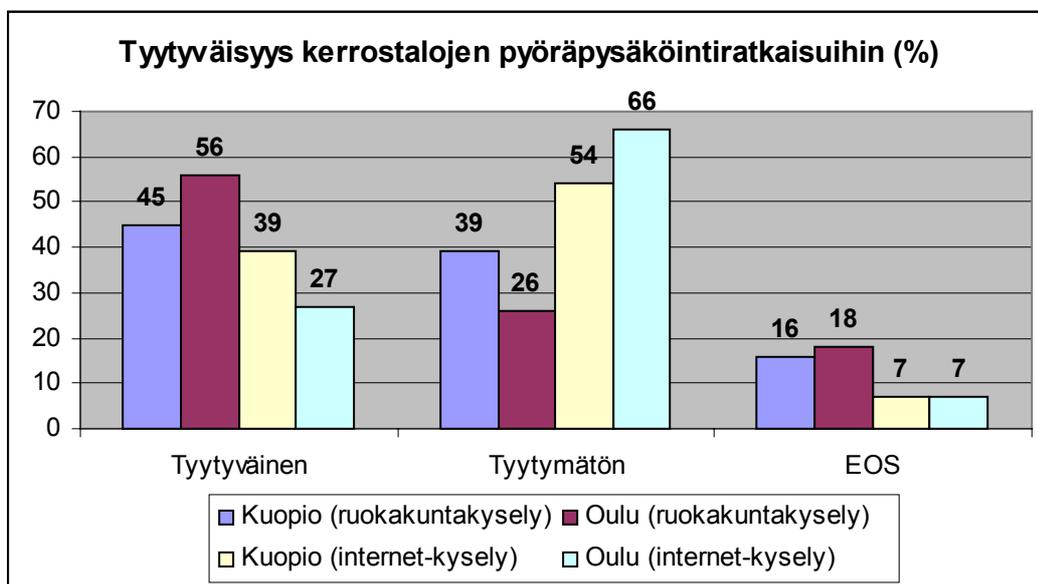
Kuva 3. Turvallinen pitkäaikainen pyöräpysäköintipaikka (Sapporo, Japani). Kuva: Timo Vuoriainen

On syytä muistaa, että yllä esitetyt asiat ovat ohjeita, eivät määräyksiä, ja niiden käyttäminen on pitkälti suunnittelijan päätettävissä.

4. ASUINKERROSTALOJEN PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYT

Oulusta ja Kuopiosta valittiin kaupunkien ehdotuksesta kolmesta pyöräilyetäisyydellä olevasta kaupunginosasta (alle 5 km keskustaan) tutkimuskohteiksi 1990-luvun lopulla tai 2000-luvun alussa valmistuneita asuinkerrostaloja. Kohteiden joukkoon valittiin aravarahoitteisia, korkotukirahoitettuja, osaomistusasuntoja, asumisoikeusasuntoja sekä omistusasuntoja. Kohteisiin suoritettiin tarkastuskäynnit. Lisäksi kohteiden asukkailta kysyttiin mielipiteitä asuinrakennuksensa pyöräpysäköinnin järjestelyistä talouksiin jaetuilla kyselyllä. Tutkimuskohteiden suunnittelijoita ja rakennuttajia haastateltiin puhelimitse kohteiden pyöräpysäköintijärjestelyiden ratkaisuihin päätyemisestä. Internet-kyselyssä pyydettiin myös vastaajia kuvailemaan ja arvioimaan oman asuintalonsa pyöräpysäköinnin järjestelyitä ja niiden vaikutusta pyörän käyttöön.

Internet-kyselyyn vastanneet olivat tyytymättömämpiä asuinkerrostalojensa pyöräpysäköinnin järjestelyihin kuin ruokakuntakyselyyn vastanneet. Ruokakuntakyselyyn vastanneiden asuinkerrostalot ovat uutta rakennuskantaa ja se voi osaltaan selittää suuremman tyytyväisyyden.

Kuva 4. Asuinkerrostalojen asukkaiden tyytyväisyys pyöräpysäköintiratkaisuihin

Seuraavassa esitellään yleisiä huomioita kyselyistä (ruokakuntakysely, internetkysely) sekä hyviä ja huonoja ratkaisuja tutkimuskohteista. Kaikkia kyselyjen yksityiskohtaisia tuloksia ei esitellä, vaan pyritään tuomaan esille tärkeät ja pyöräilyn määrään vaikuttavat tekijät.

4.1 Pyörävarastot

Kaikissa kyselyissä sekä maastokäynneissä todettiin yksi ja sama asia: Asuinkerrostalojen pyörävarastot ovat lähes poikkeuksetta liian ahtaita! Internet-kyselyssä vastanneista oululaisista 63 % ja kuopiolaisista 68 % piti pyörävarastoaan liian ahtaana. Ruokakuntakyselyissä isompi pyörävarasto oli ykkösparannustoiveena sekä Kuopiossa (43 %) että Oulussa (44 %). Samoin internetkyselyssä nousi ensisijaiseksi parannustoiveeksi isompi pyörävarasto (Kuopio 43 %, Oulu 36 %). Maastokäyntien yhteydessä otetut kuvat kertovat karua totuuttaan (kuva 5). Palautteen myötä nousee kysymys mitoitushjeiden riittävydestä. Pitäisikö pyörävarastot mitoitaa suuremmiksi? Tai mitoitushjeet muuttaa tarkemmiksi määräyksiksi rakennusjärjestyksiin?

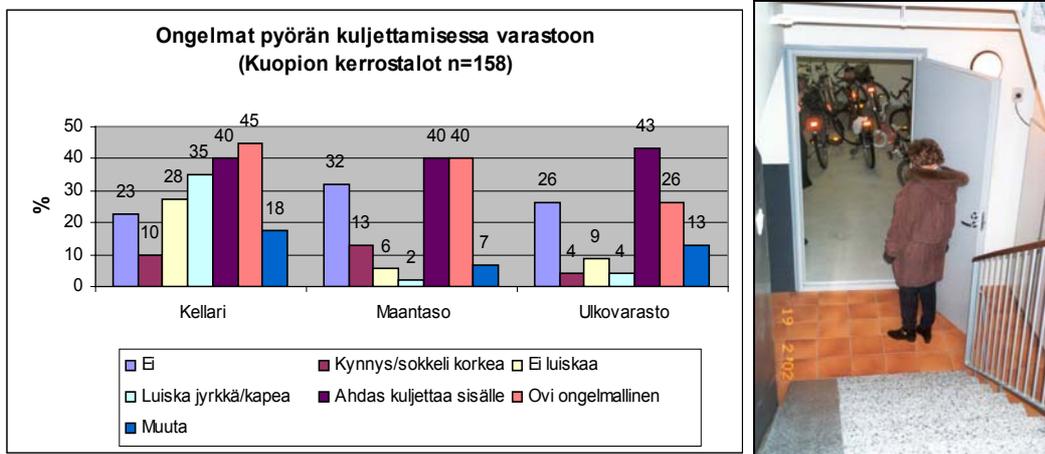
Suunnittelijoilta kysyttäessä määräyksien lisäämisestä kaavoihin tai rakennusjärjestyksen määräykseen, vastaukset vaihtelivat suunnittelijoiden tehtäväkuvan mukaan. Kaavoittajat pitivät rakennusjärjestyksen määräystä oikeana paikkana käsitellä pyöräpysäköinnin järjestelyjä ja rakennuksi

en suunnittelijat puolestaan puolsivat määräysten lisäämistä kaavoihin. Joka tapauksessa pyöräpysäköintiä koskevien määräysten lisäämistä pidettiin hyvänä asiana.

Kuva 5. Ahdas pyörävarasto hankaloittaa pyörän käyttöä

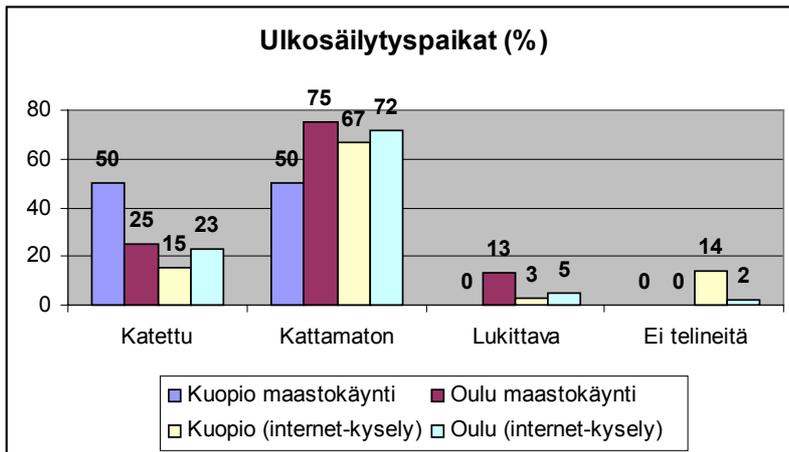
Kysymys ei ole yksiselitteinen. Raha on loppujen lopuksi ratkaiseva tekijä ja luonnollisesti rakennuttajat haluavat käyttää tontin tehokkaasti hyväkseen. Eräessä tutkimuskohteessa, ns. ”kovan rahan” talossa, pyörävarastot oli sijoitettu kellariin, jotta maanpäällinen tila saataisiin tehokkaasti asuntojen käyttöön. Kun tilat olivat määräysten mukaiset (riittävästi tilaa asianmukaista säilytystä varten), eivätkä asukkaat olleet ymmärtäneet vaatia paremmin sijoitettuja tiloja suunnitteluvaiheessa, oli tulos pyöräpysäköintitilojen kannalta murheellinen. Kellariin sijoitetut varastoja on vaikea käyttää (varsinkin nuorten ja iäkkäämpien henkilöiden) ja kun monesti pyörän ulos jättäminen tuntuu turvattomalta vaihtoehdolta (67 % vastanneista Kuopiossa, 65 % Oulussa), jää pyörä helposti pysyvästi varaston syövereihin. Kuten internet-kyselystä saadusta tuloksesta nähdään, kellareissa sijaitseviin pyörävarastoihin kuluksa on monia ongelmia (kuva 6).

Kuva 6. Ongelmat pyörän kuljettamisessa varastoon, Kuopio (internet-kysely)

4.2 Ulkosäilytyspaikat

Ulkosäilytyspaikat ovat asuinkerrostalojen yhteydessä suurimmaksi osaksi kattamattomia telineitä piha-alueella. Maastokäyntien yhteydessä todetut katetut telineet olivat parvekkeiden tai rappujen alle sijoitettuja normaaleja telineitä. Lukitusmahdollisuudet omaavia pyörätelineitä ei juurikaan kerrostalojen pihamailta löydy.

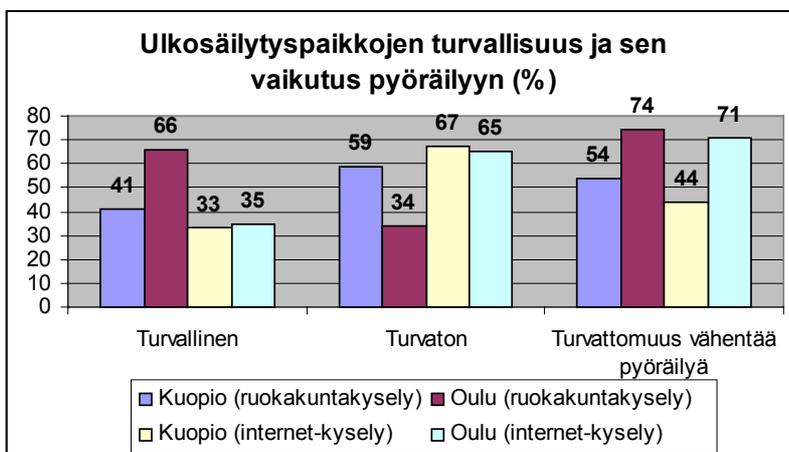

Kuva 7. Ulkosäilytyspaikat maastokäyntien ja internet-kyselyn tulosten mukaan

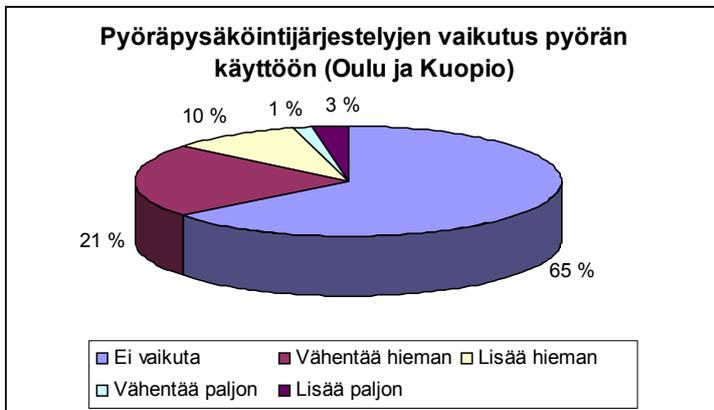
Kuvat 8 ja 9. Hyvä ja huono ulkosäilytyspaikka

Katettujen telineiden saaminen piha-alueelle oli sekä ruokakuntakyselyn että internet-kyselyn toiseksi suosituin parannustoive pyöräpysäköintijärjestelyihin heti isomman varaston jälkeen. Kolmanneksi halutuina parannustoive pyöräpysäköintijärjestelyihin oli lukitusmahdollisuudella varustettujen telineiden saaminen. Nykyisiä ulkosäilytyspaikkoja ei pidetä järinkään turvallisina paikkoina säilyttää pyörää pitempään ja turvattomuus vaikuttaa usean turvattomuutta kokevan pyöräilyyn vähentävästi, varsinkin Oulussa.

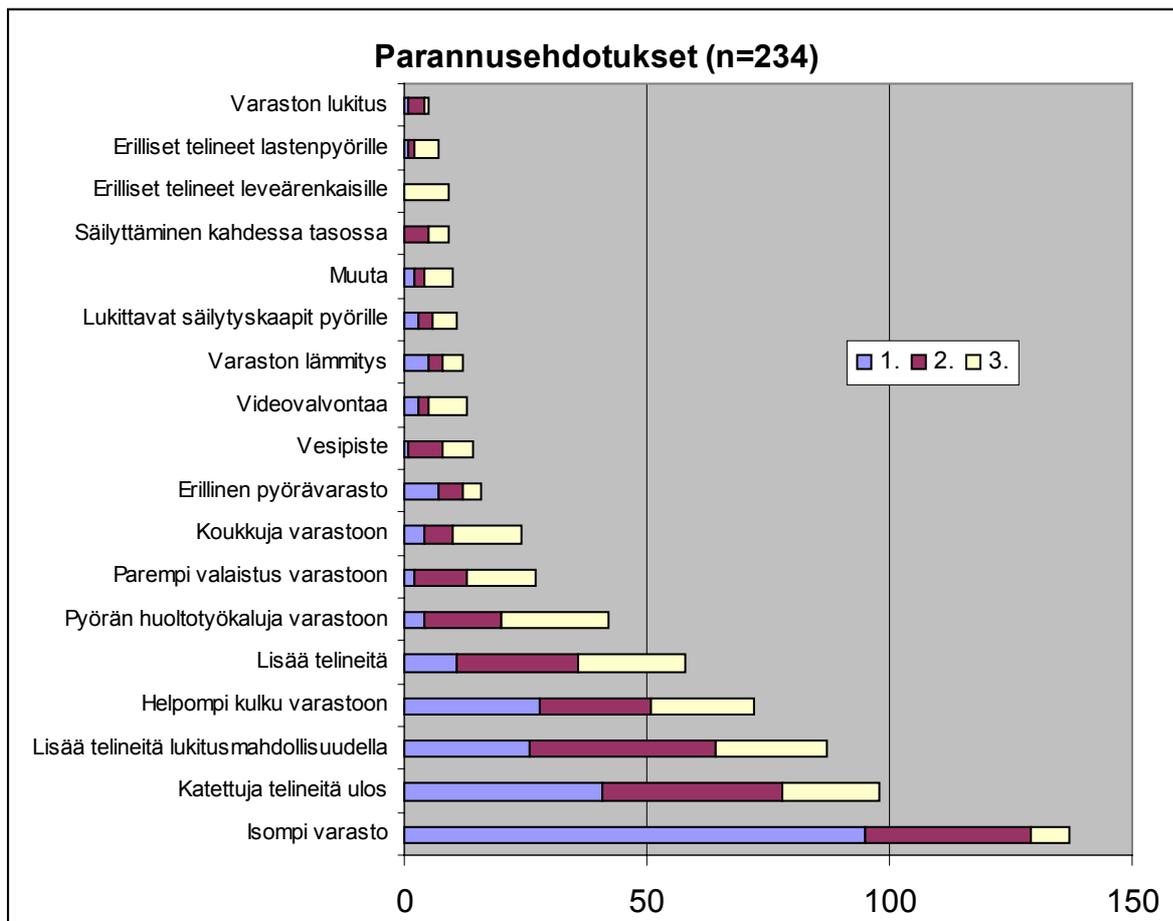

Kuva 10. Ulkosäilytyspaikkojen turvallisuus ja vaikutus pyöräilyyn

Miten sitten asuinrakennusten pyöräpysäköintien järjestelyt vaikuttavat pyörän käyttöön? Paljon pyörää ympäri vuoden lähes kaikilla matkoilla käyttävien keskuudessa ei juurikaan mikään tekijä, oli se sitten pakkasen, lumituisku tai huonot pyöräpysäköinnin järjestelyt, vaikuta halukkuuteen käyttää pyörää. Pyörällä mennään ja sillä hyvä. Kyse onkin siitä ryhmästä, joka voisi käyttää pyörää enemmän, mikäli puitteet olisivat kunnossa.

Kuva 11. Asuinkerrostalojen pyöräpysäköintijärjestelyjen vaikutus pyörän käyttöön (n=70) Oulu ja Kuopio

Kuva 12. Asuinkerrostalojen asukkaiden parannusehdotukset pyöräpysäköinnin järjestelyihin (Oulu, Kuopio) 1=tärkein ehdotus, 2=toiseksi tärkein ehdotus, 3=kolmanneksi tärkein ehdotus

5. TYÖPAIKKOJEN JA OPPILAITOSTEN PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYT

Työpaikkojen ja oppilaitosten pyöräpysäköinnin järjestelyjä selvitettiin tiettyihin kohteisiin jaettujen kyselyiden lisäksi maastokäynneillä sekä internet-kyselyllä.

5.1 Kyselyt ja maastokäynnit

Oulusta ja Kuopiosta valittiin kummastakin kaksi työpaikkakohtetta ja yksi oppilaitoskohde. Kohteet olivat:

- Oulun tiepiiri
- As Oy Pikkunummi Oulun keskustassa (useita yrityksiä)
- Oulun ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja terveydenalan yksikkö
- Savo-Karjalan tiepiiri
- Microteknia (lukuisia useita yrityksiä)
- Kuopion yliopisto

Työpaikkakohteet

Tutkimuskohteista kahden työpaikan pyöräpysäköintijärjestelyihin oltiin enemmän tyytyväisiä kuin tyytymättömiä. Oulun tiepiirin uusissa toimitiloissa pyöräpysäköintiin on panostettu ja se näkyi käyttäjien tyytyväisyytenä. Tyytyväisyyden takeena on kaksi katettua pyörätelinettä lähellä pääsisäänkäyntiä, hyvin valaistulla ja keskeisellä paikalla. Hyvien pyöräpysäköintijärjestelyjen koettiin lisäävän vähän (29 %) tai huomattavasti (18 %) pyörän käyttöä työmatkoilla vastaajien keskuudessa.

Toisessa Oulun työpaikkakohteessa, Pikkunummessa, pyörille on suojaisa säilytyspaikka (porttikongji), mikä kuitenkin samalla aiheuttaa ahtautta (etenkin kesällä) ja turvattomuuden tunnetta, sillä paikka on katseilta piilossa. Parempi ratkaisu olisikin rakentaa katettu pyöräparkki sisäpihalle muutaman autopaikan tilalle.

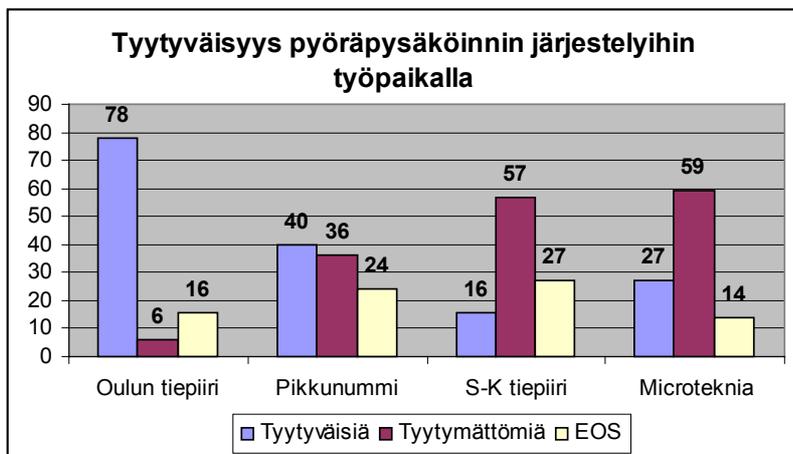
Kuvat 13 ja 14. Oulun tiepiirin hyvä katettu pyöräparkki, Pikkunummen paikka on ahdas ja turvaton

Savo-Karjalan tiepiirin työpaikkakohteessa suuri osa vastaajista oli tyytymättömiä työpaikkansa pyöräpysäköintijärjestelyihin, eikä ihme: Pääsisäänkäynnin edessä oli vain muutama teline, joihin varsinkin kesäisin on vaikea saada pyöräänsä mahtumaan. Parannuksena haluttiinkin lisää telineitä (62 %), mielellään katettuja sellaisia (38 %). Läheisiltä autopaikoilta voitaisiin huoletta ottaa lisää tilaa pyöräpysäköintiä varten. Kolme (8 %) henkilöä ilmoitti huonojen järjestelyjen vähentävän pyörän käyttöä työmatkoilla, suurinta osaa järjestelyt eivät hetkauta suuntaan eikä toiseen. Kyselyn jälkeen kesäksi 2002 kohteeseen oli lisätty telineitä muutaman lähimmän autopysäköintipaikan paikalle.

Microtekniän suuren toimirakennuksen ympärillä oli pyöräpaikkoja useammassa paikassa. Pääsisäänkäynnin vieressä oli rakennuksen katon lipan alla telineitä, takapihan sisäänkäynnin vieressä joukko rungosta lukitsemisen mahdollistavia telineitä. Lisäksi laajennusrakennustyömaan yhteydessä oli rakenteilla katettu pyöräteline, joka ei vielä kyselyn aikana ollut käytössä. Tyytymättömiä pyöräpysäköinnin järjestelyihin oli 60 % vastanneista. Parannustoiveina esitettiin lisää normaalien ja katettujen telineiden saamista. Tilaa lisäpyörätelineille löytyisi vastaajien mielestä sisäänkäynnin läheisiltä autopaikoilta. Suurimman osan pyöräilyyn työmatkoilla pyöräpysäköinnin järjestelyt Microtekniassa eivät vaikuta mitenkään (77 %). Microtekniään rakennettiin kesäksi 2002 uuden rakennuksen yhteyteen mallikas katettu pyöräparkki.

Kuvat 15 ja 16. Savo-Karjalan tiepiirin riittämätön pyöräpysäköintipaikka ja Microtekniän pyöräpysäköintipaikka pääsisäänkäynnin vieressä

Kuva 17. Työntekijöiden tyytyväisyys työpaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyihin

Oppilaitoskohteet

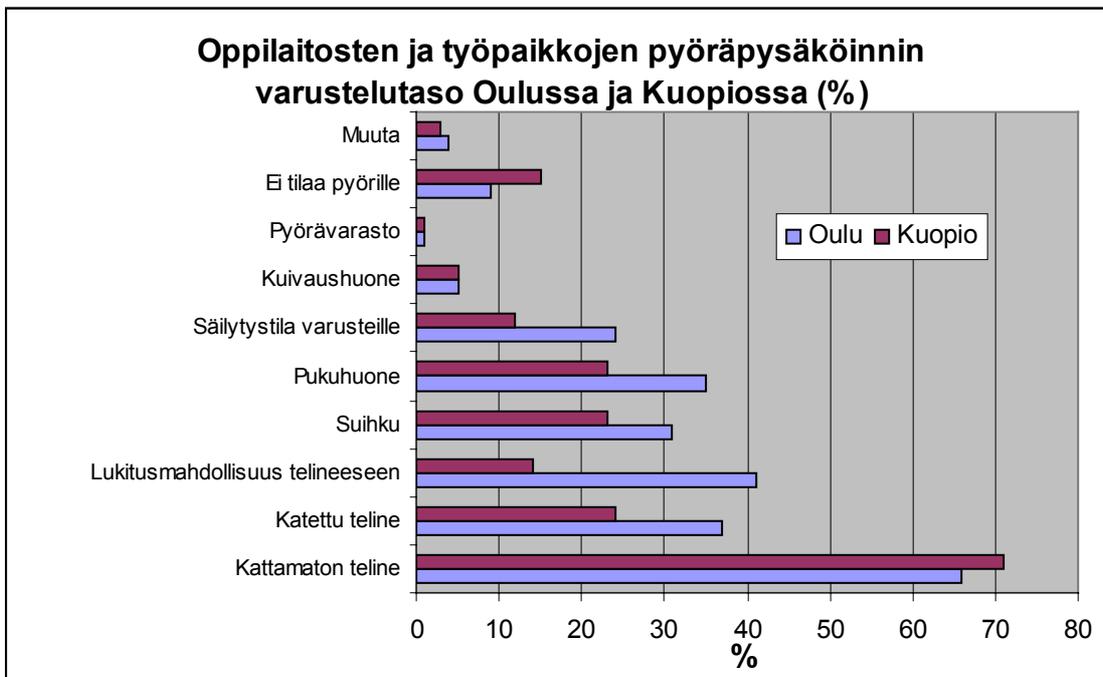
Oppilaitoskohteissa kyselyyn osallistuneet henkilöt olivat pääasiassa tyytymättömiä puutteellisiin pyöräjärjestelyihin. Oppilaitosten pyöräpysäköintipaikat ovat todella alimitoitettuja, lisätilan tarve kävi ilmi kyselyistä ja maastokäynnin yhteydessä tehdyistä havainnoista (kuvat 18 ja 19). Kuopiossa kaikki ja Oulussa 73 % parannustoiveista koski lisätilan ja -telineiden saamista. Suurin osa opiskelijoista ei anna oppilaitoksensa pyöräpysäköintijärjestelyjen vaikuttava mitenkään pyöräilyn määrään opiskelumatkoilla (Oulu 80 %, Kuopio 79 %). Kolme neljästä (74 %) Kuopiossa ja lähes puolet (47 %) Oulussa kokee pyöräpysäköintipaikat turvallisiksi paikoiksi säilyttää pyörää koulupäivän ajan.

Kuvat 18 ja 19. OAMKK:n ja Kuopion yliopiston riittämättömät pyöräpysäköintipaikat

5.2 Internet-kysely

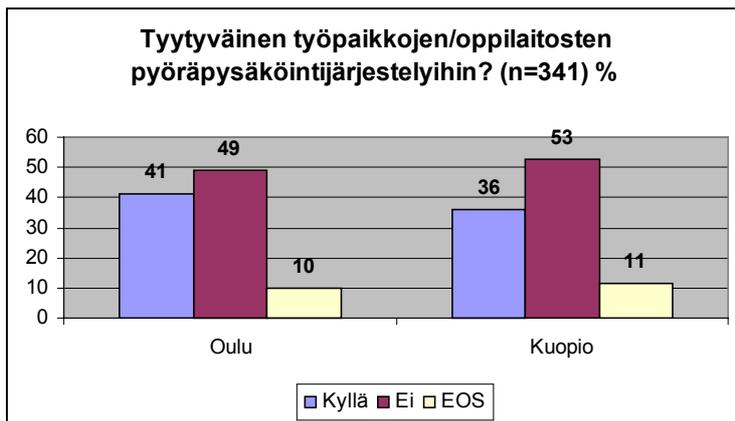
Oppilaitosten ja työpaikkojen pyöräpysäköinnin varustelutaso on Oulussa hieman Kuopiota parempi. Varustelujen taso on esitetty kuvassa 20.

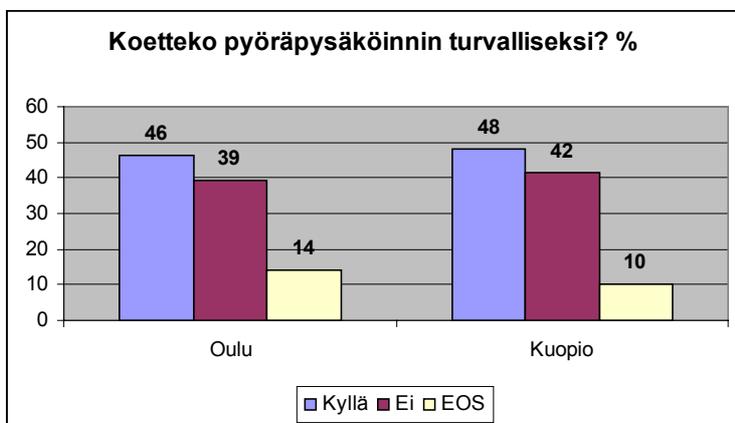
Kuva 20. Työpaikkojen ja oppilaitosten pyöräpysäköinnin järjestelyt Oulussa ja Kuopiossa (n=341)

Oulussa oltiin Kuopiota tyytyväisempiä oppilaitosten ja työpaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyihin. Tyytymättömiä on kuitenkin kummasakin kaupungissa tyytyväisiä enemmän.

Miltei puolet molemman kaupungin vastanneista mieltää oppilaitosten ja työpaikkojen pyöräpysäköintijärjestelyt turvallisiksi paikoiksi säilyttää pyörää työ/koulupäivän ajan. Oulussa 15 % ja Kuopiossa 21 % vastanneista kokee turvattomuuden vähentävän pyörän käyttöä työ/koulumatkoilla.

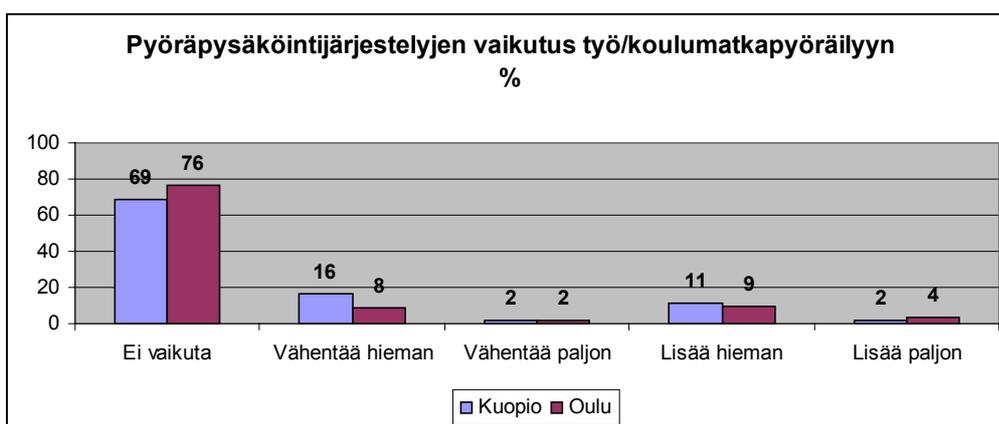

Kuva 21. Tyytyväisyys työpaikkojen ja koulujen pyöräpysäköintijärjestelyihin Oulussa ja Kuopiossa

Kuva 22. Työpaikkojen ja koulujen pyöräpysäköintijärjestelyiden turvallisuus Oulussa ja Kuopiossa

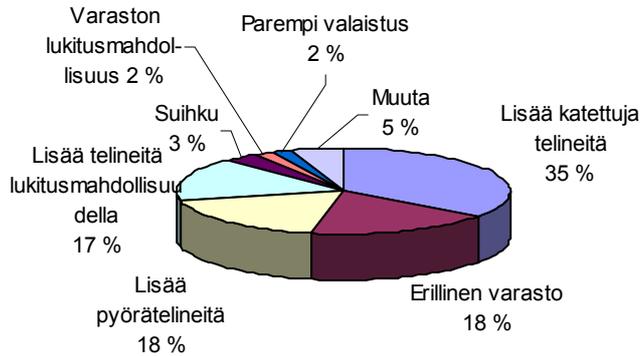
Oulussa pyöräpysäköintijärjestelyjen ei juurikaan koeta vähentävän pyöräilyä työ/koulumatkoilla. Kuopiossa järjestelyillä on suurempi vaikutus pyöräilyn määrään.

Kuva 23. Työpaikkojen ja koulujen pyöräpysäköintijärjestelyiden vaikutus pyörän käyttöön työ/koulumatkoilla Oulussa ja Kuopiossa

Parannuksia työpaikkojen ja koulujen pyöräpysäköintijärjestelyihin kysyttäessä Oulussa tärkeimpänä pidettiin katettujen pyörätelineiden saamista (35 %). Pyörätelineiden lisääminen ja erillisen varaston saaminen löytyvät myös toivelistan kärkipäästä.

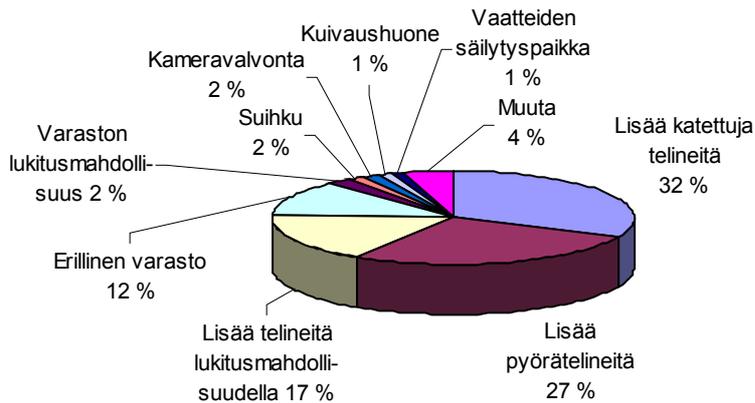
Tärkein parannus työpaikkojen ja koulujen pyöräpysäköintijärjestelyihin (n=100)

Kuva 24. Oulun koulujen ja työpaikkojen pyöräpysäköinnin tärkein parannus (n=100)

Kuopiossa ensimmäiseksi parannustoveeksi nousi katettujen pyörätelineiden saaminen (32 %). Myös pyörätelineitä (27 %) ja lukitusmahdollisuudella varustettuja pyörätelineitä (17 %) haluttiin lisää.

Tärkein parannustoive (n=183)

Kuva 25. Tärkein parannustoive koulujen ja työpaikkojen pyöräpysäköintijärjestelyihin, Kuopio (n=183)

Suurin osa vastanneista arvioi pyörien säilytyspaikkojen sijaitsevan oikeassa paikassa sekä Oulussa (80 %) että Kuopiossa (71 %) rakennuksen ja sisäänkäynnin suhteen. Osa halusi säilytyspaikan paremmin vartioitavassa olevaan paikkaan.

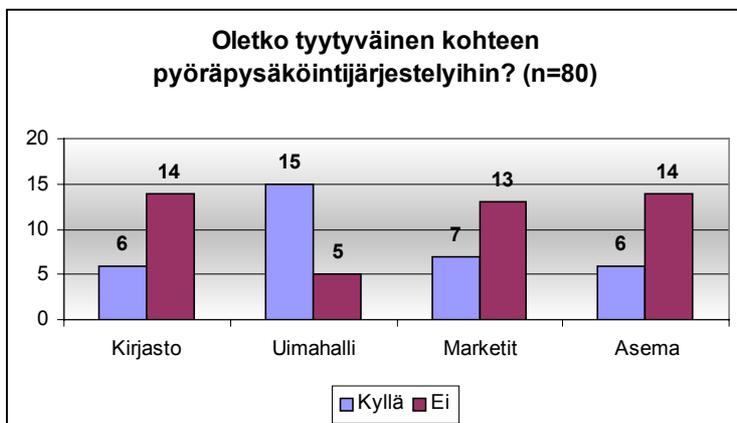
6. OSTOS- JA ASIOINTIKOHTEIDEN PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYT

Ostos- ja asiointikohteiden pyöräpysäköintijärjestelyjen vaikutusta pyörän käyttöön selvitettiin haastattelemalla Oulussa ja Kuopiossa neljässä kohteessa pyöräilijöitä keväällä 2002 sekä internet-kyselyn avulla. Haastattelukohteisiin tehtiin myös maastokäynnit.

6.1 Oulun kohteet

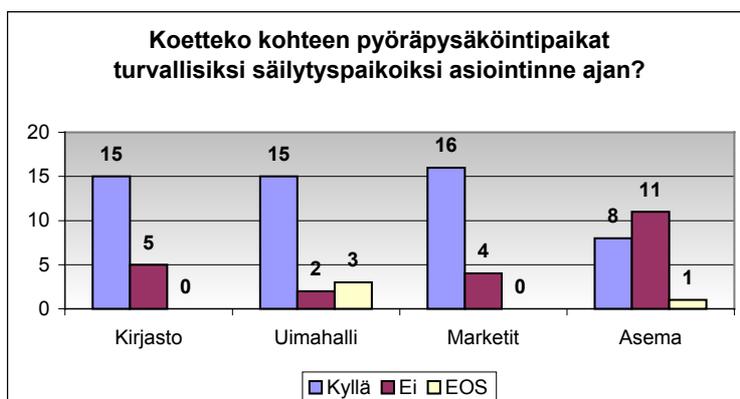
Oulussa haastateltiin neljässä asiointikohteessa pyöräilijöiden mielipiteitä kohteen pyöräpysäköinnin järjestelyistä. Haastattelupisteet olivat Raksilan uimahalli, Raksilan Marketit, rautatieasema sekä pääkirjasto. Jokaiselta pisteeltä haastateltiin 20 henkilöä.

Haastatelluilta kysyttiin lyhyesti mielipiteitä kohteiden pyöräpysäköinnin järjestelyistä ja parannusehdotuksista. Ainoastaan Raksilan uimahallin pyöräpysäköintijärjestelyihin oltiin tyytyväisiä.. Vastauksien jakautuminen kysymykseen "Oletteko tyytyväinen kohteen pyöräpysäköintijärjestelyihin?" on esitetty kuvassa 26.

Kuva 26. Tyytyväisyys haastattelukohteiden pyöräpysäköintijärjestelyihin Oulussa (n=80)

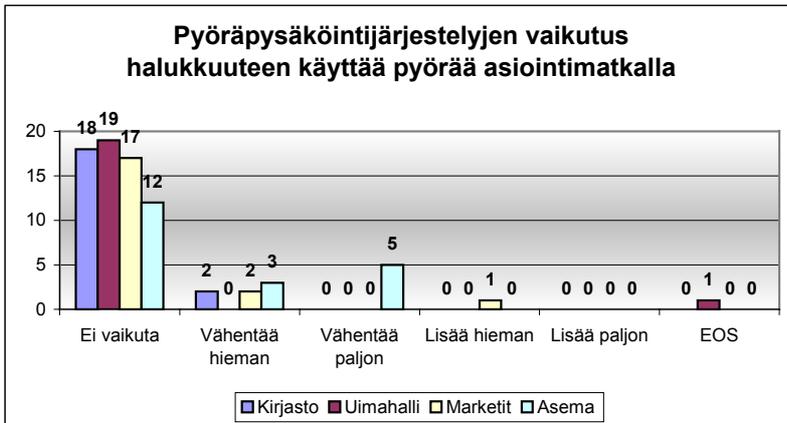
Tyytymättömiä pyydettiin nimeämään, mitä parannuksia he haluaisivat. Suurin osa tyytymättömistä tahtoi lisää pyörätelineitä (74 %). Haastattelukohteista ainoastaan rautatieasemalla enemmistö koki pyörän säilyttämisen asiointin ajan turvattomaksi.

Kuva 27. Haastattelupaikkojen pyöräpysäköintipaikkojen turvallisuus Oulussa (n=80)

Haastatelluista suurin osa (82 %) ilmoitti, etteivät pyöräpysäköintijärjestelyt vaikuta heidän halukkuuteensa käyttää pyörää asiointimatkoilla. Ainoastaan rautatieaseman pyöräpysäköintijärjeste

lyillä näyttää olevan merkittävä vähentävä vaikutus pyörän käyttöhalukkuuteen (40 % vastanneista). Minkään paikan pyöräpysäköintijärjestelyjen ei katsottu lisäävän pyöräilyhalukkuutta.

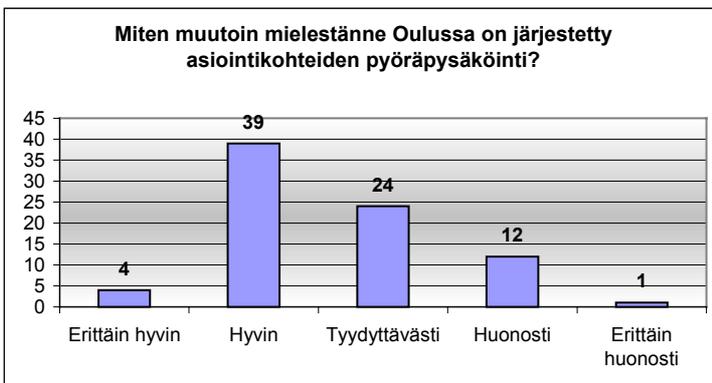

Kuva 28. Haastattelupaikkojen pysäköintijärjestelyjen vaikutus Oulussa (n=80)

Kuva 29. Oulun rautatieasemalla pyörät pysäköidään miten sattuu

Haastatelluista yli puolen mielestä pyöräpysäköinti on järjestetty hyvin tai erittäin hyvin Oulun asiointikohteissa (54 %).

Kuva 30. Mielipiteet asiointikohteiden pyöräpysäköintipaikkojen järjestelyistä Oulussa (n=80)

Haastatelluilta kysyttiin pyöräilyn motiivia asiointimatalla kysymyksellä: ”Miksi tulitte kohteeseen pyörällä?”. Yleisin motiivi oli ”liikun aina pyörällä” (46 %). Toiseksi yleisin vastaus oli ”nopein vaihtoehto” (18 %).

Haastatellut jättivät pyöränsä pääasiassa niille tarkoitettuihin telineisiin (47 %) tai tilan puutteen johdosta telineiden viereen (27 %). Lähes kaikki lukitsivat pyöränsä pelkästään pyörän omalla lukolla (86 %). Muiden lukkojen (U-lukot, vaijerit, kettingit) käyttö oli vähäistä.

Vapaassa palautteessa tahdottiin *lisää pyöräpysäköintipaikkoja keskustaan* (9 kpl). Muita kommentteja olivat:

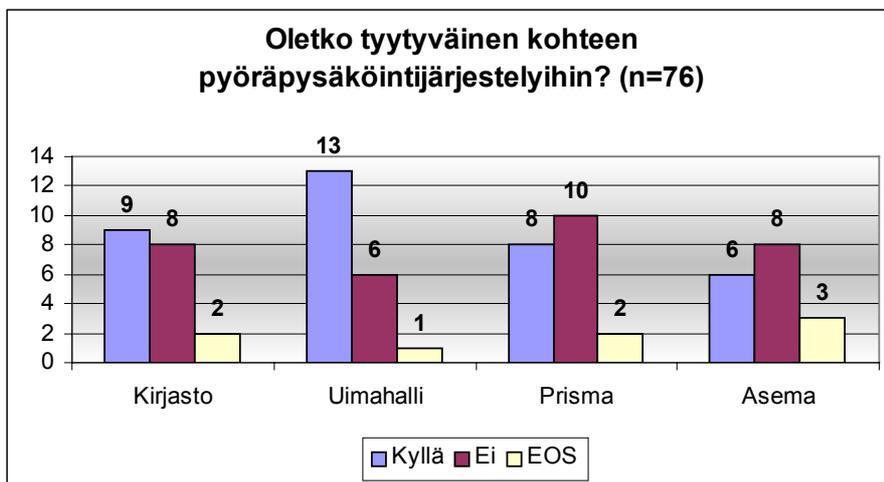
- Lisää uimahallin tasoisia pyöräpysäköintipaikkoja
- Kaupunkipyörät käyttöön à la Helsinki
- Enemmän tilaa pyörille
- Asemalla ilmenee ilkeävaltaa pyöriä kohtaan
- City-Marketin pyörätelineet ovat liian kaukana sisäänkäynnistä

Asemalla haastatelluista 6 oli lähdössä junalla matkalle. Viisi heistä jätti pyöränsä asemalle yli vuorokaudeksi. Näistä kuudesta kaksi oli tyytyväisiä aseman pyöräpysäköintijärjestelyihin. Tyytymättömät (4 kpl) halusivat ensisijaisesti lisää pyörätelineitä (2 kpl), lukittavan pyörävaraston (1 kpl) ja videovalvontaa (1 kpl). Junamatkalaisten aseman pyörätelineisiin jättämät pyörät eivät olleet uusia ja hienoja. Kaksi haastateltua piti asemaa turvallisena paikkana jättää pyörä parkkiin, kolme turvattomana. Yksi ei osannut sanoa.

6.2 Kuopion kohteet

Kuopiossa haastateltiin neljältä asiointikohteelta pyöräilijöiden mielipiteitä kohteen pyöräpysäköinnin järjestelyistä. Haastattelupisteet olivat uimahalli, Prisma, rautatieasema sekä pääkirjasto. Jokaiselta pisteeltä haastateltiin noin 20 henkilöä.

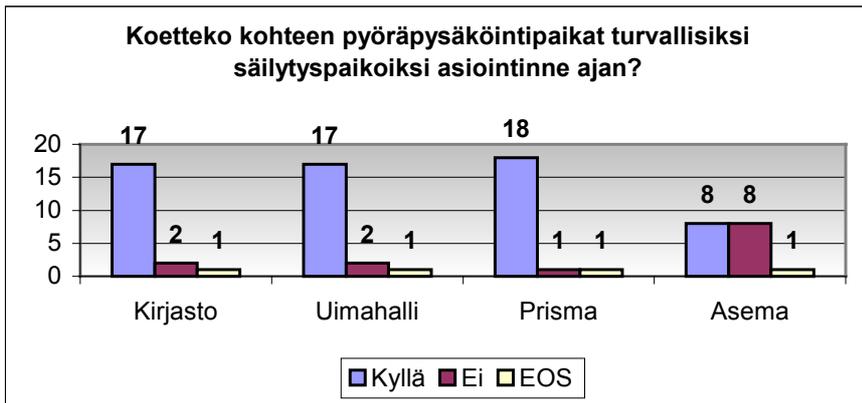
Haastatelluilta kysyttiin lyhyesti mielipiteitä kohteiden pyöräpysäköinnin järjestelyistä ja parannusehdotuksista. Haastatelluista pyöräilijöistä oli hieman suurempi osa tyytyväisiä kuin tyytymättömiä kohteiden pyöräpysäköintijärjestelyihin. Vastauksien jakautuminen kysymykseen ”Oletteko tyytyväinen kohteen pyöräpysäköintijärjestelyihin?” on esitetty kuvassa 1.

Kuva 31. Tyytyväisyys haastattelukohteiden pyöräpysäköintijärjestelyihin Kuopiossa (n=76)

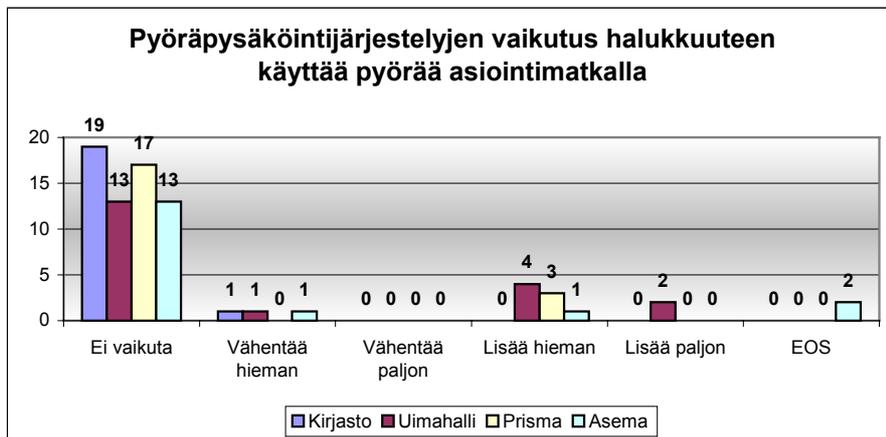
Parannusehdotuksia kysyttäessä pääsääntöisesti haluttiin lisää telineitä ja tilaa polkupyörille. Kirjaston telineet koettiin ahtaiksi ja lisäksi toiselle puolelle haluttiin myös telineitä. Uimahallille haluttiin lisätelineiden lisäksi katettuja pyörätelineitä sekä lisää tilaa pyörille. Prismän pyöräpysäköintipaikat koettiin ahtaiksi sekä riittämättömiksi. Asemalle tahdottiin lisää telineitä ja tilaa.

Haastattelukohteissa enemmistö koki pyörän säilyttämisen asioinnin ajan turvattomaksi lukuun ottamatta asemaa.

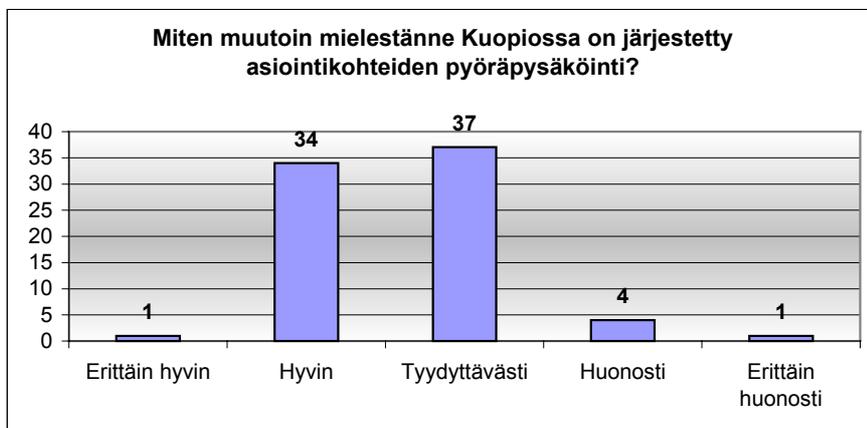
Kuva 32. Haastattelupaikkojen pyöräpysäköintipaikkojen turvallisuus Kuopiossa (n=76)

Haastatelluista suurin osa (78 %) ilmoitti, etteivät pyöräpysäköintijärjestelyt vaikuta heidän halukkuuteensa käyttää pyörää asiointimatkoilla. Uimahallin pysäköintijärjestelyjen katsottiin muutamassa vastauksessa lisäävän pyörän käytön halukkuutta.

Kuva 33. Haastattelupaikkojen pysäköintijärjestelyjen vaikutus Kuopiossa (n=76)

Haastatelluista lähes puolen mielestä pyöräpysäköinti on järjestetty hyvin tai erittäin hyvin Kuopion asiointikohteissa (44 %).

Kuva 34. Mielipiteet asiointikohteiden pyöräpysäköintipaikkojen järjestelyistä Kuopiossa (n=76)

Haastatelluilta kysyttiin pyöräilyn motiivia asiointimatalla kysymyksellä: ”Miksi tulitte kohteeseen pyörällä?”. Yleisin motiivi oli ”liikun aina pyörällä” (46 %). Toiseksi yleisin vastaus oli ”nopein vaihtoehto” (25 %).

Haastatellut jättivät pyöränsä pääasiassa niille tarkoitettuihin telineisiin (45 %) tai tilan puutteen johdosta telineiden viereen (32 %). Uimahallilla pyörät jätettiin pääasiassa tarkoitettuihin telineisiin, kirjastolla ja Prismassa telineiden viereen omalle jalustalle. Lähes kaikki lukitsivat pyöränsä pelkästään pyörän omalla lukolla (75 %). Muiden lukkojen (U-lukot, vaijerit, kettingit) käyttö oli vähäistä.

Vapaassa palautteessa tahdottiin *lisää pyöräpysäköintipaikkoja* (13 kpl). Muita kommentteja olivat:

- Lisää telineitä, joihin pyörän voi kiinnittää rungosta/sarvista (4 kpl)
- Panostakaa pyöräileviin ihmisiin! Telineiden kunto kannattaisi tarkistaa.
- Turvallisia paikkoja lisää keskustan lähelle
- Asemalla ilmenee ilkeäkäyttöä pyöriä kohtaan
- Sokoksen ja Anttilan järjestelyt (ilmaiset tolpat) ovat hyviä. Niitä lisää.
- keskustassa paremmin järjestetty pysäköinti kuin useimmissa muissa kaupungeissa ja maastopyörillekin uimahallilla hyvin tilaa.
- keskustan pysäköintijärjestelyt hyviä ja laajennettavissa laitakaupungille.
- lumien auraus talvella pyörien pysäköintialueelta esim. uimahallilta
- selkeyttä järjestelyihin, pyörätelineet uimahallilla epäloogisesti
- Anttilan seinustalla hyvät pysäköinnit, satamassa ja keskustan laitamilta vois olla paremmin
- känniset rikkoo pyörätelineitä
- keskustan pyörätiet loppuvat kesken. Sokoksen tunneli on hyvät pysäköintitilat.
- valaistus pysäköintipaikoilla paremmaksi ainakin syksyllä
- hiekat aikaisemmin pois keväällä pyöräkäytäviltä. Liikennevaloissa pyöräilijän huomioiminen
- nuorison pyöräily varovaisemmaksi, liikennesääntöjen noudatus
- korokkeet ovat liian korkeat keskustassa

Asemalla haastatelluista 2 oli lähdössä junalla matkalle. Molemmat jättivät pyörän neljäksi vuorokaudeksi asemalle eivätkä olleet tyytyväisiä aseman pyöräpysäköintijärjestelyihin. Toinen junamatkalaisista piti asemaa turvallisena paikkana jättää pyörä parkkiin, toinen turvattomana.

6.3 Internet-kysely

Reilu puolet Oulusta vastanneista ei koe huonon pyöräpysäköinnin järjestelyjen vaikuttavan pyörän käyttöön (53 %) ostos- ja asiointimatkoilla. Loput kokevat huonojen järjestelyjen vähentävän hieman (26 %), jonkin verran (14 %) tai paljon (8 %) pyörän käyttöä ostos- ja asiointimatkoilla.

Kuopiossa ostos- ja asiointimatkojen kohteiden mahdolliset huonot pyöräpysäköintijärjestelyt eivät vaikuta reilun puolen (52 %) vastaajan pyörän käyttöön ko. matkoilla. Loput kokevat huonojen järjestelyjen vähentävän hieman (26 %), jonkin verran (10 %) tai paljon (9 %) pyörän käyttöä ostos- ja asiointimatkoilla.

Kaupunkikohtaiset palautteet ja kehittämissuositukset on esitetty liitteessä 1.

7. PYÖRÄVARKAUDET

Yleistä pyörävarkauksista

Suomessa arvioidaan vuosittain varastettavan yli 10 000 pyörää. Oulun kaupungissa poliisi arvelee noin tuhatkunta pyörää katoavan vuodessa ja Kuopiossa vastaavasti noin 700 pyörää vuodessa. Vakuutusyhtiöiden keskusliiton mukaan vuonna 1999 suomalaiset vakuutusyhtiöt korvasivat noin 11 000 varastettua pyörää. Pyöriä korvattiin vuonna 1999 yhteensä noin 3,9 miljoonalla eurolla ja vuonna 2001 noin 3,4 miljoonalla eurolla. Viime vuosina pyörävarkauksien määrän arvellaan siis olleen hieman laskussa, mutta silti pyöriä varastetaan eurooppalaiseen keskitasoon verrattuna edelleen runsaasti.

Suurin osa varastetuista pyöristä päätyy uudelleen myyntiin. Poliisin mukaan vaikuttaa siltä, että pyörävarkauksista on tullut osa ammattimaisempaa rikostoimintaa. Erityisesti huumeenkäyttäjille arvokkaan maastopyörän varastaminen on suhteellisen helppo tapa hankkia rahaa. Isoissa kaupungeissa pyörät puretaan osiin joissain pienissä verstaissa ja kasataan uusiksi kokonaisuuksiksi. Kuopion poliisin mukaan kaikki pitkäkyntiset eivät ole ammattilaisia. Usein tankojuopot lainaavat sopivasti tielle sattuvaa pyörää kotiinpaluun vauhdittamiseksi ja hylkäävät pyörän kyysin saatuaan. Pyörävarkauksien selvittäminen on hankalaa, eikä poliisilla ole siihen resursseja. Pyörävarkauksien selvitysprosentti onkin alhainen, alle 10 %.

Paras keino suojautua pyörävarkauksia vastaan on poliisin ja vakuutusyhtiöiden mukaan olla huolellinen ja lukita pyörä turvalukolla aina johonkin kiinteään. Lisäksi turvamerkityn pyörän voi saada todennäköisemmin takaisin kuin ilman merkintää olevan pyörän.

Kuva 35. Osa varastetuista pyöristä löytyy, usein vain huonossa kunnossa

Varkauksien määrä tutkimuksessa

Tämän tutkimuksen kyselyjen ja haastattelujen yhteydessä kysyttiin pyörävarkauksien yleisyydestä ja varkauksien vaikutuksesta pyörän käyttöön. Tutkimuskohteiden kyselyyn vastanneilta henkilöiltä on varastettu yhteensä 77 pyörää viimeisen viiden vuoden aikana, joista 20 viimeisen vuoden aikana.

Ostos- ja asiointipaikkojen haastatteluissa peräti 34 % Oulussa haastatelluista (28/80) ilmoitti pyöränsä varastetun. Tosin vain yksi oli varastettu haastattelupaikoista asiointimatkan yhteydessä (kirjasto). Keskustasta oli haastatelluilta yhteensä hävinnyt 10 pyörää, 3 Linnanmaalta, 3 Tuirasta ja loput ympäri kaupunkia eri kaupunginosista. Reilu neljännes Kuopiossa (28 %) haastatelluista (22/76) ilmoitti pyöränsä varastetun. Tosin vain yksi oli varastettu haastattelupaikoista asiointimatkan yhteydessä (asema).

Internet-kyselyyn Oulussa vastanneilta on viimeisen vuoden aikana varastettu 20 pyörää (16 % vastanneista). Vastaavasti viimeisen viiden vuoden aikana pyöriä on hävinnyt 49 kpl (40 %). Kuopiossa vastaavat luvut ovat 18 kpl (8 % vastanneista) ja 62 kpl (28 % vastanneista).

Varkauksien vaikutus pyörän käyttöön

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Vaikuttaako varkaustapaus halukkuuteenne käyttää polkupyörää?” Tutkimuskohteiden kyselyssä reilu puolet pyöränsä menettäneistä (58 %) vastasivat, ettei varkaustapaus vaikuta ollenkaan. Reilu kolmannes (34 %) ilmoitti varkaustapauksen hieman vähentävän halukkuutta käyttää pyörää ja 8 % ilmoitti sen vaikuttavan paljon. Internet-kyselyssä Oulussa 22 % ja Kuopiossa 20 % pyöränsä menettäneistä ilmoitti varkaustapauksen vaikuttavan halukkuuteen käyttää pyörää. Kukaan ei ilmoittanut lopettaneensa pyöräilyä tyystin varkauden jäljiltä.

Noin puolet (48 %) varastetuista pyöristä viedään kotoa asuinrakennusten yhteydestä. Muutoin pyöriä häipyy tasaisesti työpaikkojen, koulujen sekä ostos-, asiointi- ja vapaa-ajanviettopaikkojen yhteydestä. Yö on otollisinta aikaa varkaille varastaa pyörä. Reilut 60 % varkauksista tapahtuu öiseen aikaan. Useimmiten varastetut pyörät ovat olleet lukittuina telineeseen 1-12 tunnin ajan.

Varkauden jälkeen noin joka kymmenes pyöränsä menettänyt hankkii uuteen pyöräänsä turvamerkinnän, joka neljäs ei jätä enää pyöräänsä yöksi ulos ja joka kolmannes hankkii paremmat lukitusvälineet tai kiinnittää pyöränsä johonkin kiinteään pysäköidessä. Vain 13 % ei kiinnitä mitään huomiota pyöränsä säilytykseen varkauden jäljiltä.

8. PYÖRÄPYSÄKÖINTIJÄRJESTELYIHIN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Pyöräpysäköintijärjestelyjen syntyminen on monien tekijöiden summa. Syntyviin ratkaisuihin vaikuttavia tahoja ovat viranomaiset, suunnittelijat, rakennuttajat, rahoittajat ja käyttäjät. Useissa kaupungeissa on omia toimivia menettelytapoja eikä määräysten lisäämistä varsinkaan kaavoihin nähdä tarpeellisenä. Varsinkaan asuinrakennusten uudisrakentamisessa pyöräpysäköinnin järjestelyjä ei välttämättä nähdä asumisen laadun merkittävänä tekijänä eikä ongelmana. Mutta jos halutaan kehittää ja edistää pyöräilyä liikkumismuotona, tulee asiaan kiinnittää entistä enemmän huomiota, myös niillä paikkakunnilla, joissa asiaa ei ole aikaisemmin ongelmalliseksi koettu. Käsitellään asiaa esimerkin avulla.

Kaupungissa, jossa pyöräily on suosittu liikkumismuoto ympäri vuoden, rakennettiin lähelle keskustaa uusi asuntoalue. Kaupungin rakennusjärjestyksen määräyksissä on maininta, kuinka tontille tulee varata riittävästi tilaa asianmukaista pyöräpysäköintiä varten.

Kuka päättää ja määrittää riittävän tilan rajat? Ilmeisesti suunnitteluohjeissa riittävän raja ei ole ollut riittävä käyttäjille, sillä tämän tutkimuksen kyselyistä tuli selkeästi esille pyöräpysäköintijärjestelyjen ahtaus ja riittämättömyys.

Rakennettava alue oli ahdas ja tilaa ei ollut hukattavaksi asti. Alueen kaava oli kilpailun tulos, eikä erään alueen kohteen suunnittelijan mukaan kaupunki puuttunut siihen tarpeeksi. Suunnittelija kertoi kohteen rakennuttajan olevan haluton ”tuhlaamaan” kalliita maan päällisiä neliöitä pyörävarastoon. Niinpä varastot laitettiin kellariin. Piha-alueelle kohteessa laitettiin tavallisia, kattamattomia pyörätelineitä. Neliö- ja paikkamääräisesti tilat noudattivat määräyksiä ja jopa annettuja yleisiä ohjeita, mutta sijoittelu ja toteutus eivät kohdanneet käyttötarvetta. Kohteen vanhemmille asukkaille (joita rakennuksessa on useampia), pyörän vieminen ja hakeminen kaksien portaiden ja raskaiden ovien takaa tuntuu ylivoimaiselta. Toisaalta pyörän pihalle jättäminen arveluttaa, sillä telineet ovat säältä suojaamattomat ja keskustan läheisyydessä olevalta alueelta on viety öisin useita pyöriä.

Kohteen pyöräpysäköintijärjestelyt tuskin edistävät kevyen liikenteen asemaa. Asiaa pitää lähestyä myös sosiaalisen tasa-arvon kannalta, sillä joillekin henkilöille pyörä voi olla se ainoa kulkuväline. On selvää, että kuvatus kohteen mukaiset järjestelyt hankaloittavat pyörän käyttöä ja vahvistavat matkapäättöksen tekemistä muilla kulkuneuvoilla, esimerkiksi omalla autolla.

Asuinuudisrakennusten kohdalla pyöräpysäköinnin järjestelyjen ratkaisujen tasoon vaikuttavat seuraavat tekijät:

- **Viranomaiset.** Rakennusjärjestyksen määräykset ja mahdolliset kaavamääräykset luovat pohjan pyöräpysäköinnin järjestelyille. On olemassa kaupunkikohtaisia tapoja määräysten toteuttamisen valvontaan. Yleisemmin vaaditaan osoittaa järjestelyt rakennusluvan yhteydessä esitettävissä asemakaavapiirustuksissa. Lisäksi on erilaisia eri hallintokuntien yhteistyöryhmiä (kaupunkikuvatyöryhmä, katselmustyöryhmä, jne.), jotka omalta osaltaan vaikuttavat myös pyöräpysäköinnin järjestelyjen tasoon.
- **Rakennuttajat** voivat halutessaan voimakkaasti vaikuttaa syntyviin pyöräpysäköintiratkaisuihin, sillä he loppujen lopuksi pitävät ”kukkaron nyöreistä kiinni”. Rakennuttaja voi vaatia suunnittelijaa laajempiin tai suppeampiin pyöräpysäköinnin ratkaisuihin.
- **Suunnittelijat** ilman rakennuttajien tai viranomaisten puuttumista tekevät pyöräpysäköintiratkaisut kohteisiin olemassa olevien määräyksien, suunnitteluohjeiden sekä omien käytäntöjen pohjalta.
- **Käyttäjät** voivat vaikuttaa lähinnä antamalla palautetta jo valmiista ratkaisuista suunnittelijalla, joka huomioi palautteen seuraavassa suunnittelukohteessa.

- **Muut vaikuttajat.** Valtion asuntorahaston tehtävänä on huolehtia valtion tukeman asuntotuotannon laatu- ja kustannusohjauksesta. Asuntorahaston arkkitehdit tarkastavat jokaisen arava- tai korkotuetun hankkeen rakennussuunnitelman sekä arvioivat suunnitelmien laadun (LASER-laadunseuranta). Näin ARA:lla on mahdollisuus halutessaan vaikuttaa myös uudisrakennusten pyöräpysäköintien järjestelyiden tasoon.

Oulusta ja Kuopiosta valittujen asuinrakennusten seurantakohteiden pyöräpysäköinnin järjestelyjen tasossa ei havaittu systemaattista eroa oli eri rahoitusmuotojen kesken. Esimerkiksi Kuopiossa kahdessa kolmesta Arava-rahoitetussa asuinrakennuksessa pyöräpysäköinnin järjestelyt oli hoidettu hyvin, yhdessä huomattavasti näitä kahta heikommin. Omistusasuntojen kesken pyöräpysäköinnin järjestelyjen taso puolestaan vaihteli huonosta erinomaiseen. Paremman pyöräpysäköinnin järjestelyjen aikaan saamiseksi on siis keskityttävä vaikuttamaan koko prosessin osapuoliin.

Muiden kiinteistöjen (ei asuinrakennusten) pyöräpysäköinnin järjestelyissä viranomaisten vaikutusmahdollisuus painottuu. Varsinkin ostos-, asiointi- ja vapaa-ajan kohteissa eri hallintokuntien yhteistyö (erityisesti liikennesuunnittelu ja liikuntatoimen panos) nousee avainasemaan. Joissain kaupungeissa tehdään tietyille alueille (esimerkiksi ostoskeskukset) kaavan laatimisen yhteydessä lisämääräyksiä pyöräpysäköinnin osalta. Tällaiseen käytäntöön tulisi pyrkiä kaikissa kaupungeissa.

9. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

9.1 Asuinrakennusten pyöräpysäköinnin järjestelyt

Kaiken kaikkiaan kiinteistöjen pyöräpysäköinnin tutkimuksessa kyseltiin miltei viideltä sadalta (484 kpl) Oulun ja Kuopion kaupungin asukkaalta heidän mielipiteitään asuinrakennuksensa pyöräpysäköinnin järjestelyistä. Puolet vastanneista oli tyytymättömiä asuinrakennuksensa pyöräpysäköinnin järjestelyihin ja 40 % oli tyytyväisiä. Parannusehdotuksissa toivottiin tilavampia pyörävarastoja ja lisää katettuja pyörätelineitä piha-alueelle. Mikä on sitten asuinrakennusten tyytymättömyyttä aiheuttavien pyöräpysäköintijärjestelyjen vaikutus pyörän käyttöön? Tutkimuksen mukaan paljon pyörää ympäri vuoden lähes kaikilla matkoilla käyttävien keskuudessa ei juurikaan mikään tekijä, oli se sitten pakkas, lumituisku, huonot tai hyvät pyöräpysäköinnin järjestelyt, vaikuta halukkuuteen käyttää pyörää. Pyörällä mennään ja sillä hyvä. Tyytymättömistä suurin osa arvioi huonojen järjestelyiden vähentävän hieman (65 %) tai paljon (6 %) halukkuutta käyttää pyörää.

Turvattomuuden tunne koettelee niitä, jotka pysäköivät pyöränsä lyhyeksi ajaksi piha-alueelle (59 % vastanneista). Pyöriä ei uskalleta jättää kovinkaan pitkäksi aikaa piha-alueelle varkauden tai ilkivallan pelossa. Pyörien koetaan olevan turvassa varastoissa, joissa niitä pääasiassa säilytetäänkin. Jos pyörävarastosta on hankala saada pyörä ulos, voivat muut kulkuneuvot vaikuttaa houkuttelevammalta vaihtoehdolta ja näin asuinrakennuksen pyöräpysäköinnin järjestelyt vähentävät pyörän käyttöä.

Hyvä asuinkerrostalon pyöräpysäköintijärjestely pitää sisällään seuraavaa:

- Riittävän tilava, lämmitetty ja lukittava pyörävarasto, johon sisäänkäynti on maantasossa lähellä pääsisäänkäyntiä. Asuinrakennuksessa sijaitsevasta varastosta pääsee sisäkautta rappukäytävään. Käyttämättömiä pyöriä varten on oma varasto, jossa on tilaa säästäviä ratkaisuja esim. pyöräkoukkuja.
- Oven täytyy olla ongelmaton; ei liian painava, eikä liian voimakkaalla jousella varustettu. Ovi pitää pystyä jättämään auki pyörän sisään viennin ajaksi. Kynnys ei saa olla korkea, mielellään luiskallinen.
- Varastossa tulee olla mahdollisuus lukita pyörä johonkin kiinteään rakenteeseen / telineeseen. Pyöräkoukkuja tulee varata käyttämättömille pyörille.
- Varaston tulee olla hyvin valaistu, siisti sekä mielellään vesipisteellä varustettu ja riittävän tilava pienten huoltotöiden tekemiseen.
- Ulkosäilytyspaikkojen tulisi olla katettuja, lukitsemismahdollisuudella varustettuja pyörätelineitä, joiden tulisi sijaita lähellä sisäänkäyntiä hyvin valaistulla ja keskeisellä paikalla.
- Telineet on suojattava valumisvesiltä.

Kuva 36. Varastossa tulee olla riittävästi tilaa

Kuntien määräyksissä on alettu kiinnittää huomiota pyöräilyn tarpeisiin myös uusissa rakennusjärjestyksissä. Tosin määräykset ovat vielä hyvin yleisluontoisia, kuten esimerkiksi: ”Tontilla on varattava riittävästi tilaa polkupyörien asianmukaista säilyttämistä varten”. Rakennusjärjestyksien määräyksien lisäys kuitenkin aiheuttaa huomion kiinnittämistä pyöräpysäköinnin järjestelyihin aiempaa enemmän ja on näin hyvä uudistus. Tarkempien rakennusjärjestysten määräyksien (kuten esim. Kangasalan kunnassa) saamista juuri uudistettuihin määräyksiin ei liene näköpiirissä, sillä harvemmassa kunnassa tarkempien määräysten lisäämistä nähtiin tarpeelliseksi. Kuitenkin tarkempien määräyksien lisäämistä kuntien rakennusjärjestyksiin olisi syytä harkita kevyen liikenteen ja esteettömän liikkumisen vuoksi. Suunnittelijoiden mielestä tarkempien määräysten lisääminen rakennusjärjestyksiin olisi hyvä asia.

Kuntien asemakaavoissa ei ole määräyksiä pyöräpysäköinnin järjestämisestä asuinrakennusalueille. Määräysten lisäämistä asemakaavaan ei Kuopion kaupunkia lukuun ottamatta nähty tarpeellisenä. Suunnittelijoiden mielestä pyöräpysäköintiä koskevien määräysten lisääminen saattaa sotkea entisestään jo täyteen ahdettuja kaavakarttoja. Suunnittelijoiden mielestä määräys rakennusjärjestyksessä riittää. Paikkojen ja riittävän tilan osoittaminen pyöräpysäköinnin järjestämiselle tulisi lisätä asemakaavoihin ainakin liike- ja julkisten rakennusten osalta.

Suunnittelijoiden käyttämissä ohjeissa on rakennusjärjestyksien ja asemakaavojen määräyksiä tarkemmin annettu mitoitusohjeita asuinrakennusten pyöräpysäköinnin järjestelyille. Ohjeet ovat hyvät, mutta tutkimuksen tulosten perusteella on syytä kysyä, ovatko mitoitusperusteet riittävät, sillä käyttäjien palautteessa liian pienet varastot tulivat voimakkaasti esille. Tosin monissa tapauksissa ohjeista on jouduttu tinkimään rakentajan vaatimuksesta, kaavasta aiheutuvista vaatimuksista tai muista vastaavista syistä. Lisäksi nykyiset pyörät vievät entisiä malleja enemmän tilaa mm. lisäsarvineen. Ruokakuntakyselyn perusteella miltei jokainen (95 %, Oulussa 1,1, Kuopiossa 0,85) kerrostalossa asuva henkilö omistaa polkupyörän. Tämän tuloksen mukaan asuinkerrostalojen polkupyöräjärjestelyjen mitoitusperiaatteena olisi syytä käyttää perustetta 1 paikka / asukas. Talvipyöräilyn tutkimuksessa postikyselyssä kysyttiin myös pyörien määrää talouksissa. Oulussa pyöriä on 1,10 asukasta kohden, Kuopiossa 0,85 / asukas, Rovaniemellä 1,09 / asukas, Jyväskylässä 0,99 / asukas ja Helsingissä 0,97 / asukas. Koko talvipyöräilyn tutkimuksen aineiston (5542 henkilöä) perusteella mitoitusperuste 1 pyöräpysäköintipaikka / asukas on perusteltu (koko maa: 1,05 pyörää / asukas).

Parempien asuinrakennusten pyöräpysäköintijärjestelyiden aikaan saamiseksi tarvitaan kaikkien suunnitteluprosessiin osallistuvien tahojen informoimista sekä yhteistoimintaa. Viranomaisten tulee määräyksillä ja riittävällä valvomisella varmistaa riittävän hyvät pyöräpysäköintijärjestelyt. Asia on tärkeä varsinkin niillä alueilla, jotka sijaitsevat sopivan pyöräilymatkan päässä keskustoista. Haja-asutusalueella pyöräilyn osuus kaikista matkoista on pienempi ja näin merkitys vähäisempi. Monissa kunnissa pyöräpysäköinnin järjestelyjä ei pidetä tärkeänä asumisen laadun tekijänä. Huonot asuinrakennusten pyöräpysäköinnin järjestelyt vähentävät pyöräilyn määrää ja varmasti estävät osaltaan kevyen liikenteen kehitystä.

9.2 Työpaikkojen ja oppilaitosten pyöräpysäköinnin järjestelyt

Työ- ja opiskelupaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyistä kysyttiin mielipiteitä yhteensä 477:ltä oululaiselta ja kuopiolaiselta. Reilu puolet heistä oli tyytymättömiä (52 %) työ/opiskelupaikkansa pyöräpysäköintijärjestelyihin. Tyytyväisiä oli 38 %. Työ- ja opiskelupaikkoihin haluttiin pääasiassa lisää telineitä, erityisesti katettuja. Suurin osa vastanneista ei koe työ- tai koulupaikkojensa pyöräpysäköinnin järjestelyjen vaikuttavan pyöräilynsä määrään. Kuitenkin hyvillä työpaikan / oppilaitoksen pyöräpysäköinnin järjestelyillä voidaan lisätä pyöräilyn määrää, kuten Oulun tiepiirin esimerkki osoittaa (47 % koki hyvien järjestelyjen lisäävän halukkuutta käyttää pyörää työmatkoilla). Vaikka noin puolet vastanneista piti työ/opiskelupaikkansa pyöräpysäköintipaikkoja turvattomina säilytyspaikkoina, ei turvattomuuden tunne juurikaan vähennä halukkuutta käyttää pyörää työ/koulumatkoilla.

Hyvä työpaikan tai oppilaitoksen pyöräpysäköintijärjestely pitää sisällään seuraavaa:

- Riittävästi telineitä pyörille. Varsinkaan oppilaitoksissa telinepaikkoja ei ole riittävästi.
- Osa telineistä tulisi olla katettuja niitä varten, jotka pyöräilevät huonoissakin olosuhteissa. Esimerkiksi talvipyöräilyn osuus on kasvamassa.
- Pyöräpysäköintipaikkojen tulee olla keskeisellä, helposti valvottavalla sekä hyvin valaistulla paikalla kohtuullisen matkan päästä sisäänkäynnistä.

Työ- ja opiskelupaikkojen uudisrakentamisessa otetaan nykyisin jo kiitettävästi huomioon pyöräpysäköinnin järjestelyt. Opiskelijoiden mielletään yleisesti käyttävän paljon pyörää opiskelumatkoillaan ympäri vuoden. Työmatkapyöräilyn edistämien näkyy liikerakennusten uudisrakentamisessa. Vanhemmissa työ- ja opiskelupaikoissa järjestelyt ovat monesti alimitoitettuja. Lisäpaikkoja uusille, mielellään katetuille telineille tulisi järjestää vaikkapa muutaman autopysäköintipaikan kustannuksella. Uusien, kaupunkikuvallisesti komeiden katettujen pyöräpysäköintipaikkojen pystyttäminen parantaa yrityksen imagoa ja edistää työntekijöiden mahdollisuuksia pyörän käyttöön työmatkoilla.

9.3 Ostos- ja asiointipaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyt

Ostos- ja asiointipaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyjen nykytilaa selvitettiin haastatteluin ja kyselyin. Haastatteluista saatiin yhteensä 156 vastausta. Internet-kyselyssä selvitettiin ostos- ja asiointipaikkojen pyöräpysäköinnin vaikutusta halukkuuteen käyttää pyörää ko. matkoilla. Vastauksia saatiin yhteensä 341 kpl.

Haastatteluissa tuli esille terminaalikohteiden pyöräpysäköinnin puutteellisuus. Pitempiaikaista säilytystä vaativat paikat tulee varustaa hyvillä pyöräpysäköintijärjestelyillä. Ostos- ja asiointikohteiden järjestelyillä ei koettu olevan suurtakaan vaikutusta halukkuuteen käyttää pyörää ko. matkoilla. Parannusehdotuksia kysyttäessä pääsääntöisesti haluttiin lisää telineitä ja tilaa polkupyörille. Pääsääntöisesti haastatellut mielsivät ostos- ja asiointipaikkojen pyöräpysäköinnin järjestelyt vähintäänkin tyydyttäväksi ja turvallisiksi paikoiksi säilyttää pyörän asiointiin ajaksi. Ainoastaan terminaalikohteet koettiin turvattomiksi.

Hyvin järjestettyjen ostos- ja asiointikohteiden pyöräpysäköintipaikkojen tulee sisältää seuraavia asioita:

- Pitkäaikaisempaa säilytystä vaativissa paikoissa (terminaalikohteet) tulee paikkoja olla riittävästi, niiden tulee olla katettuja ja lukitusmahdollisuudella varustettuja. Paikkojen tulee sijaita keskeisellä, helposti valvottavalla sekä hyvin valaistulla paikalla. Valvontakamerat (tai monesti pelkkä kyltti valvonnasta) lisäävät pyöräpysäköinnin turvallisuutta.
- Useamman tunnin pysäköintiä vaativiin paikkoihin (esim. urheiluhallit) Oulun uimahallin pyöräpysäköintijärjestelyt antavat hyvän esimerkin (kuva 37). Kohteessa on riittävästi tilaa pyörille, katettuja paikkoja löytyy huonolla säälläkin pyöräileville sekä pysäköintipaikka on keskeisellä, hyvin valaistulla paikalla sisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä, silti esimerkiksi vanhus- ja vammaiskuljetuksia häiritsemättä. Lisäksi alueella on videovalvonta.
- Lyhytaikaista pysäköintiä vaativissa kohteissa (kaupat, virastot, jne.) tärkeintä on riittävän kokoisen pysäköintipaikan hyvä sijainti lähellä sisäänkäyntiä turvallisessa paikassa (keskeinen paikka, hyvä valaistus).

Viranomaisten taholta on useissa kunnissa kiinnitetty huomiota erityiskohteiden (esim. ostos- ja liikekeskukset) pyöräpysäköinnin järjestelyihin kaavoituksen yhteydessä. Tämän käytännön tulisi yleistyä, sillä se takaa riittävät pyöräpysäköinnin järjestelyt kohteissa.

9.3 Pyörävarkauksien vaikutus pyöräilyn määrään

Suomessa arvioidaan vuosittain varastettavan yli 10 000 pyörää. Pyöriä korvattiin Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton mukaan vuonna 1999 yhteensä noin 3,9 miljoonalla eurolla ja vuonna 2001 noin 3,4 miljoonalla eurolla. Kyse on siis huomattavista määristä.

Tutkimuskohteiden kyselyssä reilu puolet pyöränsä menettäneistä (58 %) vastasi, ettei varkaustapaus vaikuta ollenkaan. Reilu kolmannes (34 %) ilmoitti varkaustapauksen hieman vähentävän halukkuutta käyttää pyörää ja 8 % ilmoitti sen vaikuttavan paljon. Internet-kyselyssä Oulussa 22 % ja Kuopiossa 20 % pyöränsä menettäneistä ilmoitti varkaustapauksen vaikuttavan halukkuuteen käyttää pyörää. Kukaan ei ilmoittanut lopettaneensa pyöräilyä tyystin varkauden vuoksi.

Suurin osa pyöristä viedään asunrakennuksen yhteydestä piha-alueen telineistä, joissa pyörät ovat olleet lukittuina. Pyörävarkauksien estämiseksi ei ole mitään poppakonsteja tarjolla, sillä poliisin resurssit eivät millään riitä pyörävarkauksien estämiseen. Pyörä tulee varustaa hyvillä lukitsemisvälineillä ja viedä ainakin yöksi sisälle varastoon, missä sielläkin kannattaa pyörä lukita johonkin kiinteään. Hyvällä pyöräpysäköinnin järjestelyillä (lukittu varasto ja helppo kulku varastoon) voidaan estää myös pyörävarkauksien määrää. Turvamerkinnän tai –sirun hankinta edesauttaa pyörän saamista takaisin varkauden jälkeen. Tosin vain pieni määrä varastetuista pyöristä palautuu omistajilleen.

Kuva 37. Oulun uimahallin esimerkillinen pyöräpysäköinnin järjestely

10. TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Entäs sitten? Miten kiinteistöjen pyöräpysäköinnin järjestelyjä voitaisiin parantaa? Ensimmäinen askel on tietouden lisääminen eri tahoille, mikä on tämän tutkimuksen yhtenä tavoitteena. Seuraavassa on lista tehtävistä asioista kiinteistöjen pyöräpysäköinnin järjestelyjen parantamiseksi:

1. **Tietoutta tulee lisätä** pyöräpysäköinnin järjestelyihin vaikuttavista asioista ja käyttäjien mielipiteistä eri osapuolille. Tämä tutkimus on osaltaan edistämässä tätä asiaa.
 - Tutkimuspaikkakunnilla (Oulu, Kuopio) järjestetään tilaisuus, jossa viranomaiset esittelevät tutkimuksen tuloksia paikallisille arkkitehti-toimistojen sekä rakennuttajien ja rakennusliikkeiden edustajille.
 - Tutkimuksen tuloksista tehdään lyhyt esite (taitettu A3), joka lähetetään arkkitehtitoimistoille ja rakennusyrityksille.
 - Tutkimuksen raportti ja lyhennelmä lähetetään ARA:n suunnittelijoille.
2. **Rakennusjärjestyksen määräykset tulee uusia ajan tasalle.** Kuntien uudistettuihin rakennusjärjestyksiin lisätyt kohdat pyöräpysäköinnistä ovat hyvä edistysaskel, mutta tarkempien määräysten lisääminen varmistaisi (Kangasalan esimerkki) varmemmin paremman pyöräpysäköinnin järjestelyjen tason. ”Tontille on varattava riittävästi tilaa pyörien asianmukaista säilytystä varten” – mallinen määräys jättää vielä paljon pelaamisen varaa rakennuttajille ja suunnittelijoille ja jälki on tutkimuksen tulosten mukainen.
 - Tutkimuspaikkakunnista Kuopiossa lähdetään seuraavan ehdotuksen pohjalta muuttamaan rakennusjärjestyksen määräystä pyöräpysäköinnin järjestelyjen osalta. Ouluun ehdotetaan tehtäväksi sama muutos.
 - Ehdotusta voidaan käyttää myös muiden kuntien rakennusjärjestyksen määräyksissä kuntien olosuhteisiin soveltaen.

”Asuinkerrostaloihin tulee varata pyörien sisäsäilytyspaikkoja uudisrakennuksissa yksi paikka / 30 kem² tai 2 paikkaa/asunto. Varaston tulee sijaita maan tasossa ja siihen tulee olla lyhyt portaaton yhteys ulkoa. Lisäksi tulee varata ulkosäilytyspaikkoja vähintään puolet sisäsäilytyspaikkojen määrästä. Puolet ulkosäilytyspaikoista tulee olla katettuja. Pyörien pitempiaikaista (talven yli) säilytystä varten tulee olla oma varasto tai tilaa muiden ulkovälinevarastojen yhteydessä yksi paikka / 60 kem² tai 1 paikka/asunto. (EHDOTUS)

3. **Kaavamääräyksiä tulee kehittää.** Joissain kaupungeissa kaavassa määritetään erikoiskohteille (ostoskeskukset, keskustat) pyöräpysäköinnin periaatteet. Tämä on hyvä suunta. Kunnat voisivat kokeilla uusien kaavojen yhteydessä pyöräpysäköinnin paikkojen ja määrrien lisäämistä kaavamääräyksiin myös joillakin tietyillä asuinalueilla.
 - Kuopioon laaditaan minimimääräykset pyöräpysäköinnin järjestelyistä asemakaavaan asuinkerrosalueiden osalta seuraavan ehdotuksen pohjalta: **Asuinkerrostaloihin tulee varata pyörien sisäsäilytyspaikkoja 2 paikkaa / asunto tai yksi paikka / 30 kem².** Rakennusjärjestyksen määräyksessä tarkennetaan kaavan määräystä.
 - Lisäksi Kuopion kaavaan lisätään keskustan liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten osalta seuraavanlainen määräys: **1 pyöräpaikka 40 kem² kohti.** Määräyksen myötä saadaan parannusta heikkoon pyöräpysäköinnin tilanteeseen keskusta-alueella.

- Ouluun esitetään tehtäväksi samanlaiset muutokset kaavamääräykseen kuin Kuopiossa.
 - Esitetään valmisteilla olevaan maakunta-, yleis- ja asemakaavamerkintöjä ja –määräyksiä käsittelevään oppaaseen lisäyksiä pyöräpysäköinnin järjestelyistä yllä esitettyjen ehdotusten pohjalta (ympäristöministeriö).
4. Suunnittelijoiden käyttämien **suunnitteluohjeiden** (RT 98-10631 ja RT 98-10607) **mitoitusterusteet tulee saattaa ajan tasalle** Jaloin-hankkeen tuoman tietouden myötä. Tietous pyöräilystä ja sen määrästä eri ajankohtina ja alueilla lisääntyy ja sen vuoksi mitoitusterusteet on syytä käydä läpi uudestaan.
5. **Konkreettiset parannusehdotukset** tutkimuskaupunkien pyöräpysäköinnin järjestelyihin:
- Oulun ja Kuopion asemille on saatava uudet pyöräpysäköintipaikat. Nykyiset ovat turvattomat ja riittämättömän kokoiset. Kaupunkien viranomaiset aloittavat keskustelut VR:n / RHK:n kanssa. Kuopiossa riittävät pyöräpysäköinnin järjestelyt on otettava huomioon matkakeskus-hankkeessa.

LÄHTEET:

Rakennustietosäätiö: RT 98-106631, Polkupyörien pysäköinti ja säilytys, Helsinki 1997

Rakennustietosäätiö: RT 98-10607, Kevytliikenteen väylät, Helsinki 1996

Rakennustietosäätiö: RT 98-10555, Asuinrakennusten yhteistilat, Helsinki

Rakennustietosäätiö: RT 98-10249, Korvattu RT 98-106631, Helsinki

Ympäristöministeriä: Maankäyttö- ja rakennuslaki, Helsinki 1999

Rakennustieto: Suomen rakennusmääräyskokoelma (RakMK), Helsinki 2002

Oulun kaupunki: Oulun kaupungin rakennusjärjestys, Oulu 2002

Kuopion kaupunki: Kuopion kaupungin rakennusjärjestys, Kuopio 2002

Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton tiedote: ”Lukoilla pysäytät pyörävarkaan”. Helsinki 5/2002

Verkkouutisten artikkeli: ”Fillarivorot ovat jo liikkeellä ympäri maan”. Helsinki 16.6.2000

LIITELUETTELO:

- Liite 1: Internet-kyselyn palaute
- Liite 2: Asuinrakennuksiin jaettu kysely
- Liite 3: Työpaikkoihin jaettu kysely
- Liite 4: Oppilaitoksiin jaettu kysely
- Liite 5: Ostos- ja asiointipaikkojen haastattelupohja
- Liite 6: Kohdekortit

PALAUTE INTERNET-KYSELYSTÄ, OULU

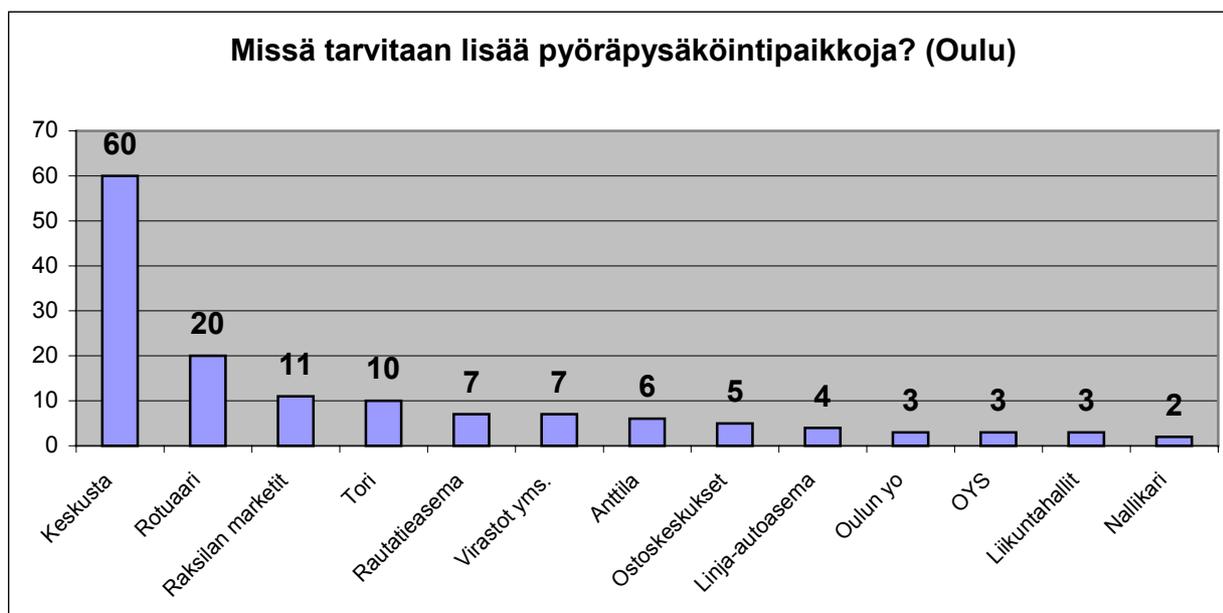
Kysymys: ”Minne kaupungissanne tarvitaan lisää pyöräpysäköintitiloja?”

Internet-kyselyssä pyydettiin vastaajia nimeämään paikat, joihin tulisi lisätä pyöräpysäköintipaikkoja. Kaikkiaan 90 henkilö antoi parannusehdotuksia. Ylivoimaisesti eniten tahdottiin lisää pyöräpysäköintipaikkoja ydinkeskustaan kauppojen, virastojen ja asiointikohteiden läheisyyteen. Eriksien nimettiin keskustan alueelta Rotuaarin alue ja Anttilan edusta. Rautatie- ja linja-autoasemalle toivottiin katettuja ja valvottuja pyöräpysäköintipaikkoja.

”Keskustaan!!!!!! Ei uskalla asioida arvokkaalla pyörällä siellä! Ja se vähentää pyörän käyttöä ja pyöräilyyn sijoittamista!!!”

”Rotuaarin varrelle. Ja sellaisia telineitä, joihin sopivat myös maastopyörät ohjaustankoineen!! Nykyiset telineet ovat aivan liian ahtaita per pyörä.”

”Juna-aseman yhteyteen. Sinne tarvitaan valvottuja pysäköintipaikkoja, jotta uskaltaa jättää pyörän pidemmäksikin aikaa (esim. viikonlopun ajaksi).”

Kuva 1. Vastauksien jakautuminen kysymykseen: ”Mihin tarvitaan lisää pyöräpysäköintipaikkoja?” (n=141)

Kysymys: ”Missä kotikaupungissanne pyöräpysäköintiä pitäisi parantaa ja kuinka?”

Internet-kyselyssä pyydettiin nimeämään paikkojen lisäksi tapoja, miten pyöräpysäköintiä tulisi parantaa. Yhteensä 68 henkilö vastasi tähän kysymykseen. Vastauksissa haluttiin Oulun keskustan alueelle lisää tilaa ja telineitä pyörille. Tärkeänä pidettiin myös sellaisten telineiden saamista, joihin pyörän voi lukita rungosta tai sarvista. Katettuja pyöräparkkeja haluttiin myös lisää. Asemien yhteyteen tulisi palautteen mukaan saada katetut ja vartioidut pyöräpysäköintipaikat.

”Tulee saada lisää pyörätelineitä, joihin pyörän saa rungosta kiinni. Telineet voisivat olla katettuja.”

”Keskustassa ja työpaikkojen parkkipaikat pitäisi saada turvallisimmiksi ts. lukitusmahdollisuus sarvista / rungosta.”

"Katettuja pysäköintipaikkoja saisi olla eri puolilla keskustaa sekä rautatie- ja linja-autoasemilla."

Vapaa palaute

Vapaassa palautteessa vastanneet painottivat keskustan pyöriteiden ja pyöräpysäköinnin puutteellisuutta ja niiden kehittämisen merkitystä viihtyisän keskustaympäristön aikaan saamiseksi. Palautteessa puututtiin myös pyöräpysäköintialueiden useasti huonoon talvikunnossapitoon.

"Pyöräilyä pitäisi arvostaa ja tukea enemmän! Työmatkapyöräilyyn käytettävien pyörien tulisi olla verovähennyskelpoisia!"

"Talvella pyörätelinealueet ovat usein huonosti aurattuja ja pyörää ei saa telineeseen"

"Raksilan uimahallin katettu pyörätila ansaitsee suurkiitoksen! Se olisi kuitenkin voinut olla vielä isompikin tila."

"Minun pyöräilyä ei haittaa paikoituksen puute eikä säät!"

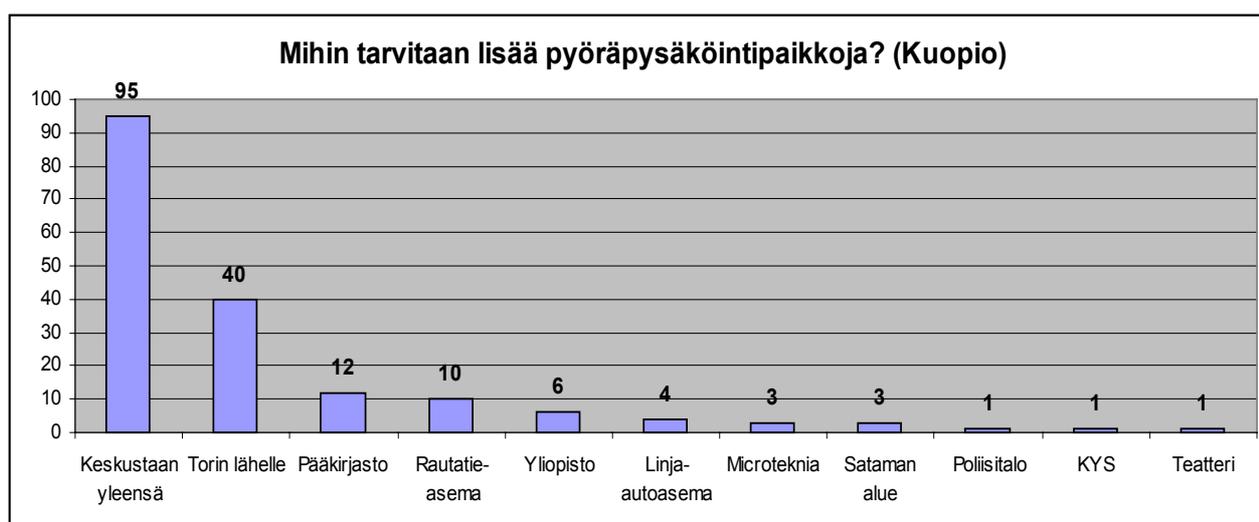
"Pyörätelineet ovat turhan usein kelvottomia."

"Nyt kun tässä tarkemmin ajattelen, niin ei taida koko Oulusta löytyä hyviä ja tilavia pyörätelineitä!! Keskustaan tarvittaisiin sellaisia ehdottomasti."

PALAUTE INTERNET-KYSELYSTÄ KUOPIO

Kysymys: "Minne kaupungissanne tarvitaan lisää pyöräpysäköintitiloja?"

Kuopion internet-kyselyn palautteessa lisää pyöräpysäköintipaikkoja tahdottiin ylivoimaisesti keskustan alueelle ja torin lähelle. Pääkirjasto ja rautatieasema saivat myös jonkin verran mainintoja. Kaikkiaan lisäpaikkoja toivoi yhteensä 166 henkilöä.

Kuva 2. Vastauksien jakautuminen Kuopiossa kysymykseen: "Mihin tarvitaan lisää pyöräpysäköintipaikkoja?" (n=166)

"Kauppojen yhteyteen telineitä esim. ydinkeskustassa (torin ympärillä), nykyiset paikat eivät oikein välillä riitä."

"Aivan keskustaan sekä eri liikkeiden/virastojen edustoille; Kaikki tietämäni asialliset pyörätelineet ovat jossain hornantuutissa"

"Keskustan alue. Muutenkin selkeyttä mihin pyörillä voi kulkea ja minne ne voi jättää"

"Maakuntakirjaston Maaherrankadun (pääsisäänkäynti) puoleiselle osalle. Siellä on nyt vain autojen pysäköintipaikkoja."

Kysymys: "Missä kotikaupungissanne pyöräpysäköintiä pitäisi parantaa ja kuinka?"

Kysymyksen vastauksissa tulivat esille samat paikat kuin edellisessäkin kysymyksessä. Vastauksia saatiin yhteensä 107 kpl. Keskustaan haluttiin turvallisempaa pysäköintiä pyörille. Nykyisin monet paikat ovat hieman syrjässä, mikä helpottaa varkauksia. Rautatie- ja linja-autoasemalle pidettiin tärkeänä saada katettuja ja mielellään valvottuja katettuja pyöräparkkeja.

"Torin läheisyyteen kameravalvottuja säilytystelineitä"

"Linja-autoaseman parkkiin pitäisi saada katos, koskapaas talvella pyörän kaivaminen hangeista on hankalaa ja tehokkaampi valvonta viikonlopuiksi"

"Keskustassa pitäisi olla vartioituja tiloja, joihin voi yölläkin jättää pyörän niin ettei sille tehdä ilkeä kivaltaa"

"Rautatie- ja linja-autoasemille katettuja pyörätelineitä kunnollisin lukitusmahdollisuuksin"

"Keskustaan sellaisia paikkoja joihin uskalletaan jättää pyörän pidemmäksi aikaa esim. yön yli tai viikonlopun yli"

Vapaa palaute

Vapaassa palautteessa esille nousivat keskustan alueen puutteellinen kevyen liikenteen väylästä, talvikunnossapitoon tyytymättömyys sekä keskusta-alueen pyöräpysäköinnin kehittäminen.

"Loistavaa, että asiaa vihdoin selvitetään ja toivottavasti saadaan myös konkreettisia parannuksia aikaan"

"Pyöräilyssä tärkein ongelma on pyöräteiden katkonaisuus ja talvikunnossapidon puute. Pysäköintiongelmat tulevat vasta kolmantena."

"Pyöriä varastetaan liikaa. Siitä on tullut itsestäänselvyys sekä varastajalle että uhrille."

"Pyörän käyttöön vaikuttaa enempi liikennejärjestelyt kuin pyörän pysäköintipaikat! Lisää pyöräteitä keskusta-alueelle ja valistusta autoilijoille ja pyöräilijöille. Kypärä pakolliseksi! "

"Kuten kahdesta viimeisestä vastauksestani voi päätellä, Kuopion keskustan pyöräpysäköinti on surkeasti järjestetty! Pyörätelineitä on vain muutama, joten ne harvat tukkeutuvat (Sokoksen kongi, Anttilan kulma pahimmat)"

"Kuopion kaupungissa on ihan hyvät pyöräilyväylät, mutta keskustassa saa pyörällä henkensä kaupalla."

1. Ympyröikää oikea vaihtoehto. Montako henkeä kuuluu ruokakuntaanne?

1. 1 henkilö	4. 4 henkilöä
2. 2 henkilöä	5. 5 henkilöä
3. 3 henkilöä	6. Enemmän: ____ henkilöä

2. Merkitäkää lukumäärä. Montako ruokakuntanne jäsentä kuuluu kuhunkin ikäryhmään?

1. ____ 0-6	4. ____ 35-54
2. ____ 7-16	5. ____ 55-64
3. ____ 17-34	6. ____ 65+

3. Merkitäkää lukumäärä, kuinka monella ruokakuntanne yli 16-vuotiaista jäsenistä on kyseinen koulutus?

1. ____ Peruskoulu tai vastaava	4. ____ Ammattikorkeakoulu
2. ____ Ylioppilas	5. ____ Korkeakoulu / Yliopisto
3. ____ Opistotaso	6. ____ Ammattikoulu yms.
7. ____ Muu, mikä? _____	

4. Merkitäkää lukumäärä, kuinka monella ruokakuntanne jäsenistä on kyseinen päätoimi?

1. ____ Yrittäjä
2. ____ Ylempi tai johtavassa asemassa oleva toimihenkilö
3. ____ Alempi toimihenkilö
4. ____ Työntekijä
5. ____ Kotiäiti, -isä tai vanhempainlomalla
6. ____ Eläkeläinen
7. ____ Varusmies
8. ____ Opiskelija (lukio, ammattiopisto, korkeakoulu, yliopisto)
9. ____ Koululainen (peruskoulu)
10. ____ Alle kouluikäinen
11. ____ Työtön
12. ____ Jokin muu, mikä? _____

5. Merkitäkää lukumäärä, monellako ruokakuntanne jäsenistä on ajokortti?

_____ henkilöillä

6. Ympyröikää oikea vaihtoehto. Montako autoa ruokakunnallanne on käytössä?

1. Ei yhtään	4. 3
2. 1	5. useampia, montako ____ kpl
3. 2	

7. Ympyröikää oikea vaihtoehto. Montako toimivaa polkupyörää ruokakunnallanne on käytössä?

1. Ei yhtään	4. 3
2. 1	5. enemmän, montako ? ____ kpl
3. 2	

8. Merkitäkää lukumäärä, millaisia toimivat ruokakuntanne pyörät ovat?

1. ____ Halpa vanha romu (arvo: 0 – 50 euroa)
2. ____ Käytetty, ihan hyvä pyörä (arvo: 50 – 150 euroa)
3. ____ Hyvä, suhteellisen uusi pyörä (arvo: 150 – 300 euroa)
4. ____ Erittäin hyvä, uusi pyörä (arvo: yli 300 euroa)
5. ____ Muu, mikä? _____

9. Merkitäkää lukumäärä. Kuinka moni ruokakuntanne jäsenistä käyttää polkupyörää kesällä ja talvella ja kuinka usein?

	1. Kesällä	2. Talvella
1. Päivittäin	11. ____	21. ____
2. Lähes päivittäin	12. ____	22. ____
3. 2-3 kertaa viikossa	13. ____	23. ____
4. Kerran viikossa	14. ____	24. ____
5. Harvemmin	15. ____	25. ____
6. Ei lainkaan	16. ____	26. ____

10. Merkitäkää lukumäärä, kuinka moni ruokakuntanne jäsenistä käyttää polkupyörää kyseiseen matkaan.

	1. Kesällä	2. Talvella
1. Työ-/koulumatkoihin	11. ____	21. ____
2. Ostos-/asiointimatkoihin	12. ____	22. ____
3. Vapaa-ajan matkoihin	13. ____	23. ____
4. Kuntoiluun	14. ____	24. ____

11. Merkitäkää lukumäärä, kuinka moni ruokakuntanne jäsenistä käyttää mitään pyörän lukitsemistapaa.

1. ____ Ei käytä mitään lukkoja pyörän lukitsemiseen
2. ____ Pyörän oma lukko
3. ____ Vaijerilukko
4. ____ U-lukko
5. ____ Lukitusvaijeri
6. ____ Lukituskettinki
7. ____ Muu, mikä? _____

Kysymykset 12-32 koskevat asuntonne pyöräpysäköintijärjestelyitä

12. Missä asutte, osoite? _____

Jos kukaan ruokakuntanne jäsenistä ei omista tai käytä lainkaan polkupyörää, siirrykää kysymykseen nro 31.

Ympyröikää oikeat vaihtoehto

13. Onko ruokakunnallanne varastettu polkupyörää?

	KOTOA		MUUALTA	
	1. Kyllä	2. Ei	3. Kyllä	4. Ei
1. Viimeisen vuoden aikana	11	21	31	41
2. Viimeisen viiden vuoden aikana	12	23	32	42

Jos teiltä ei ole varastettu polkupyörää, siirrykää kysymykseen nro 18

14. Oliko pyörä varastettaessa pysäköitynä?

1. Alle tunnin	5. Alle 2 vuorokautta
2. 1-8 tuntia	6. Alle viikon
3. 8-12 tuntia	7. Alle kuukauden
4. Alle vuorokauden	8. Yli kuukauden

15. Oliko pyörä varastettaessa?

1. Lukittuna valvotussa tilassa
2. Lukitsematta valvotussa tilassa
3. Lukittuna suljetussa ja lukitus tilassa
4. Lukitsematta suljetussa ja lukitus tilassa
5. Lukittuna suljetussa tilassa
6. Lukitsematta suljetussa tilassa
7. Lukittuna ulkona katoksessa
8. Lukitsematta ulkona katoksessa
9. Lukittuna ulkona telineessä
10. Lukitsematta ulkona telineessä
11. Lukittuna paikassa, jossa ei ole polkupyöräpysäköintiä
12. Lukitsematta paikassa, jossa ei ole polkupyöräpysäköintiä
13. Muualla, missä? _____

16. Vaikuttaako varkaustapaus halukkuuteenne käyttää polkupyörää?

1. Ei ollenkaan
2. Hieman
3. Paljon
4. Emme käytä enää polkupyörää

17. Vaikuttaako varkaustapaus pyöränne säilytykseen?

1. Kyllä, en jätä pyörääni enää yöksi ulos
2. Kyllä, en jätä pyörääni ulos laisinkaan mikäli mahdollista
3. Kyllä, tuon pyöräni asuntooni (esim. parvekkeelle)
4. Kyllä, lukitsen pyöräni aina rungosta johonkin kiinteään
5. Kyllä, hankin paremmat lukitsemisvälineet (ketju yms.)
6. Ei mitenkään
7. Muuta, mitä? _____

18. Missä pääasiassa säilytätte pyöriänne?

1. Aina pyörävarastossa
2. Yöt pyörävarastossa, päivisin ulkona telineissä
3. Ulkona olevassa telineessä
4. Ulkona, ei telineessä
5. Omassa asunnossa (myös parveke)
6. Muualla, missä? _____

19. Onko asuintalossanne pyörävarastoa?

1. Kyllä
 12. Erillinen varastorakennus ulkona
 13. Asuintalon yhteydessä toisessa tai ylemmässä kerroksessa
 14. Asuintalon yhteydessä kellarissa
 15. Asuintalon yhteydessä maan tasalla
 16. Muualla, missä? _____
2. Ei (siirry kysymykseen 23)

20. Jos asuintalossanne on pyörävarasto, niin onko pyörän sinne viennissä tai sieltä ulos tuonnissa joitain ongelmia?

1. Ei
2. Kynnys tai sokkeli on liian korkea
3. Sinne ei ole erillistä luiskaa, jota pitkin pyörän voisi taluttaa
4. Sinne on luiska, mutta se on liian jyrkkä tai ahdas
5. Pyörä pitää kuljettaa ahtaissa sisätiloissa
6. Ovi on ongelmallinen
7. Muita ongelmia, mitä? _____

21. Millainen on asuintalonne pyörävarasto?

1. Lukittava	6. Lukitsematon
2. Lämmitetty	7. Lämmittämätön
3. Riittävän tilava	8. Ahdas
4. Siisti	9. Täynnä rojua
5. Hyvin valaistu	10. Huonosti valaistu
	11. Valvottu

22. Millainen on asuintalonne pyörävaraston varustus?

1. Ei mitään varusteita, pelkkä tila
2. Tavallisia pyörätelineitä
3. Telineitä, joihin voi lukita pyörän rungosta tai sarvista
4. Pyöräkoukkuja
5. Erillisiä telineitä lasten pyörille
6. Erillisiä telineitä leveärenkaisille pyörille
7. Vesipiste
8. Pyörän huoltovälineitä
9. Muuta, mitä? _____

23. Onko taloyhtiössänne järjestetty ulos pyöräpysäköintitiloja (pyörätelineitä)?

1. Kyllä
 11. Kattamaton pyöräteline
 12. Katettu pyöräpysäköintitila
 13. Telineitä, joihin pyörän voi lukita rungosta / sarvista
 14. Telineitä, joihin pyörän voi lukita renkaasta
 15. Muu, mikä? _____
2. Ei

24. Millaiset ovat ulos järjestetyt pyöräpysäköintitilat?

1. Siistit	5. Epäsiistit
2. Riittävän tilavat	6. Ahtaat
3. Esteettiset	7. Epäesteettiset
4. Hyvin sijoitetut	8. Huonosti sijoitetut
	9. Valvotut

25. Koetteko asuntonne polkupyörän säilytyspaikat turvallisiksi paikoiksi säilyttää polkupyörää?

VARASTO	ULKOTELINEET
1. Kyllä	1. Kyllä
2. Ei	2. Ei
3. Emme osaa sanoa	3. Emme osaa sanoa
4. Ei ole varastoa	4. Ei ole telineitä pihalla

26. Vaikuttako säilytyspaikkojen turvallisuus / turvattomuus polkupyörän käyttöönnne?

VARASTO	ULKOTELINEET
1. Ei vaikuta ollenkaan	1. Ei vaikuta ollenkaan
2. Vaikuttaa hieman	2. Vaikuttaa hieman
3. Vaikuttaa paljon	3. Vaikuttaa paljon
4. Emme käytä polkupyöriä	4. Emme käytä polkupyöriä

27. Oletteko tyytyväinen asuintalonne pyöräpysäköintijärjestelyihin?

1. Kyllä
2. Emme
3. Emme osaa sanoa

28. Mitä parannuksia haluaisitte asuintalonne pyöräpysäköintijärjestelyihin? Nimetkää 5 tärkeintä (1. tärkein, merkitkää 1,2,3, jne. haluttuun kohtaan).

1. ___ Isompi varasto
2. ___ Lisää katettuja pyöräpysäköintipaikkoja ulos
3. ___ Lisää pyörätelineitä pihalle / varastoon
4. ___ Lisää pyörätelineitä, joihin on mahdollista lukita pyörä rungosta tai sarvista
5. ___ Erilliset telineet lastenpyörille
6. ___ Telineet, joihin voi hyvin pysäköidä sekä leveä että kapearenkaiset pyörät
7. ___ Varaston lämmitys
8. ___ Valaistuksen parantaminen varastossa
9. ___ Varaston lukitusmahdollisuus
10. ___ Varastoon tilaa säästäviä ratkaisuja ei käytössä oleville pyörille (esim. pyöräkoukut)
11. ___ Helpompi kulku varastoon
12. ___ Vesipiste
13. ___ Pyörän huoltoon liittyviä työkaluja (esim. pyöräpumppu)
14. ___ Erillinen varastorakennus polkupyörille
15. ___ Lukittavat säilytyskaapit polkupyörille
16. ___ Kameravalvonta
17. ___ Muuta, mitä? _____

29. Kuinka pitkäksi aikaa uskallatte jättää polkupyöränne asuintalonne...

	1. Varastoon	2. Pihan telineisiin
1. Ei lainkaan	11	21
2. Alle tunniksi	12	22
3. 1 – 8 tunniksi	13	23
4. 8 – 24 tunniksi	14	24
5. Viikoksi	15	25
6. Kuukaudeksi	16	26
7. Yli kuukaudeksi	17	27

30. Vaikuttavatko asuintalonne pyöräpysäköintijärjestelyt halukkuuteenne käyttää polkupyörää?

1. Ei vaikuta ollenkaan	4. Vähentää paljon
2. Vähentää hieman	5. Lisää paljon
3. Lisää hieman	6. Emme käytä polkupyöriä

31. Onko asuintalonne pyörien ulkopysäköintipaikat mielestänne sijoitettu asuinalueellenne oikeaan paikkaan?

1. Kyllä
2. Ei, missä sen pitäisi mielestänne olla?

21. Lähempänä sisäänkäyntiä
22. Paremmin vartioidussa paikassa
23. Paremmin valaistussa paikassa
24. Muualla, missä?

32. Häiritsevätkö asuintalonne polkupyöräpysäköintitilat muuta liikennettä tai liikkumista alueella

1. Ei
2. Kyllä, miten?

Haluatteko vielä kommentoida vapaasti jotain aiheeseen liittyvää?

Ympyröikää oikea vaihtoehto:

1. Asuinpaikka

1. Kuopio
2. Siilinjärvi
3. Joku muu, mikä? _____

Jos asutte Kuopiossa, niin missä kaupunginosassa:

2. Sukupuoli

1. Mies
2. Nainen

3. Ikä _____ vuotta

4. Koulutus

1. Peruskoulu tai vastaava
2. Ylioppilas
3. Opistotaso
4. Ammattikorkeakoulu
5. Korkeakoulu / Yliopisto

6. Muu, mikä? _____

5. Päätoimi

1. Yrittäjä
2. Ylempi tai johtavassa asemassa oleva toimihenkilö
3. Alempi toimihenkilö
4. Työntekijä
5. Opiskelija (lukio, ammat-
tiopisto, korkeakoulu)

6. Muu, mikä? _____

6. Työn rasittavuus

1. Työ on pääsääntöisesti istumatyötä, enkä kävele paljoakaan työ-
aikanani
2. Kävelen työssäni paljon, mutta en joudu nostelemaan ja kanta-
maan raskaita esineitä
3. Joudun työssäni kävelemään ja nostelemaan paljon tai nou-
semaan portaita tai ylämäkeä
4. Työni on raskasta ruumiillista työtä, jossa joudun nostamaan tai
kantamaan raskaita esineitä kaivamaan, lapioimaan tai hakkaa-
maan jne.

7. Omistatteko ajokortin?

1. Kyllä
2. En

8. Omistatteko autoa tai onko teillä auto käytössänne (esim. työsuhdeauto)?

1. Kyllä
2. Ei

9. Montako toimivaa polkupyörää teillä on käytössänne?

1. Ei yhtään
2. 1
3. 2
4. 3
5. Useampia, montako? ____ kpl

10. Missä asutte??

1. Omakotitalossa tai paritalossa
2. Rivitalossa
3. Kerrostalossa
4. Maatilalla tai maatalossa
5. Muu asumismuoto

11. Kuinka usein käytätte polkupyörää?

	1. Kesällä	2. Talvella
1. Päivittäin	11	21
2. Lähes päivittäin	12	22
3. 2-3 kertaa viikossa	13	23
4. Kerran viikossa	14	24
5. Harvemmin	15	25
6. En lainkaan	16	26

12. Mihin käytätte polkupyörää?

	1. Kesällä	2. Talvella
1. Työ-/koulumatkoihin	11	21
2. Ostos-/asiointimatkoihin	12	22
3. Vapaa-ajan matkoihin	13	23
4. Kuntoiluun	14	24

13. Kuinka paljon pyöräilette keskimäärin päivässä?

	1. Kesällä	2. Talvella
1. En lainkaan	11	21
2. 0-1 km	12	22
3. 1-3 km	13	23
4. 3-5 km	14	24
5. 5-10 km	15	25
6. 10-20 km	16	26
7. yli 20 km	17	27

14. Millaista pyörää käytätte työmatkoillanne?

6. En pyöräile työmatkoja
7. Halpa vanha romu (arvo: 0 – 50 euroa)
8. Käytetty, ihan hyvä pyörä (arvo: 50 – 150 euroa)
9. Hyvä, suhteellisen uusi pyörä (arvo: 150 – 300 euroa)
10. Erittäin hyvä, uusi pyörä (arvo: yli 300 euroa)

11. Muu, mikä? _____

15. Miten lukitsette työmatkapyöränne?

1. En mitenkään
2. Pyörän oma lukko
3. Vaijerilukko
4. U-lukko
5. Lukitusvaijeri
6. Lukitusketju
7. Muuten, miten? _____

Kysymykset 16 - 33 koskevat työpaikkanne pyöräpysäköintiä.

16. Työpaikan nimi ja osoite

Jos ette käytä polkupyörää työmatkoihin milloinkaan, siirrytkää kysymyksen nro 31.

Ympyröikää oikea vaihtoehto:

17. Onko teiltä varastettu polkupyörää työpaikaltanne tai muualta?

	TYÖPAIKALTA		MUUALTA	
	1. Kyllä	2. Ei	3. Kyllä	4. Ei
1. Viimeisen vuoden aikana	11	12	13	14
2. Viimeisen viiden vuoden aikana	21	22	23	24

Jos teiltä ei ole varastettu pyörää, niin siirtykää kysymyksen nro. 21

18. Oliko pyörä varastettaessa?

- Lukittuna valvotussa tilassa
- Lukitsematta valvotussa tilassa
- Lukittuna suljetussa ja lukitussa tilassa
- Lukitsematta suljetussa ja lukitussa tilassa
- Lukittuna suljetussa tilassa
- Lukitsematta suljetussa tilassa
- Lukittuna ulkona katoksessa
- Lukitsematta ulkona katoksessa
- Lukittuna ulkona telineessä
- Lukitsematta ulkona telineessä
- Lukittuna paikassa, jota ei ole tarkoitettu polkupyöräpysäköinti-alueeksi
- Lukitsematta paikassa, jota ei ole tarkoitettu polkupyöräpysäköinti-alueeksi
- Muulla, missä?

19. Vaikuttaako varkaustapaus halukkuuteenne käyttää polkupyörää?

- Ei ollenkaan
- Vähentää hieman
- Vähentää paljon
- En käytä enää polkupyörää

20. Vaikuttaako varkaustapaus pyöränne säilytykseen?

- Kyllä, en jätä pyörääni enää yöksi ulos
- Kyllä, en jätä pyörääni ulos laisinkaan mikäli mahdollista
- Kyllä, tuon pyöräni sisälle työpaikallani
- Kyllä, lukitsen pyöräni aina rungosta johonkin kiinteään
- Kyllä, hankin paremmat lukitsemisvälineet (ketju yms.)
- Ei mitenkään
- Muuta, mitä? _____

21. Mitä pyöräilijöille tarkoitettuja tiloja työpaikaltanne löytyy?

- Kylmä, lukittava pyörävarasto
- Lämmin, lukittava pyörävarasto
- Katettu pyöräteline
- Kattamaton pyöräteline
- Polkupyöräteline, jossa mahdollisuus lukita pyörä rungosta tai sarvista
- Polkupyöräteline, jossa mahdollisuus lukita pyörä renkaasta
- Ei erillistä tilaa polkupyörille
- Suihku
- Pukuhuone
- Säilytystila pyöräilyvaatteille
- Kuivaushuone
- Muuta, mitä? _____

22. Missä yleensä säilytätte pyöränne työpaikassanne?

- Varastossa
- Ulkona telineessä, missä? _____
- Ulkona, ei telineessä, missä? _____
- Muulla, missä? _____

23. Onko työpaikkanne pyöräpysäköintipaikat...

- Siistit?
 - Kyllä
 - Ei
 - En osaa sanoa
- Riittävän tilavat?
 - Kyllä
 - Ei
 - En osaa sanoa
- Valvotut (kameravalvonta, vartiointi)?
 - Kyllä
 - Ei
 - En osaa sanoa
- Hyvin valaistut?
 - Kyllä
 - Ei
 - En osaa sanoa

24. Koetteko työpaikkanne pyöräpysäköintipaikat turvallisiksi paikoiksi säilyttää polkupyörää työpäivän ajan?

- Kyllä
- En
- En osaa sanoa

25. Vaikuttako se halukkuuteenne käyttää polkupyörää työmatkoilla?

- Lisää halukkuutta
- Vähentää halukkuutta
- Ei vaikuta halukkuuteen
- En osaa sanoa

26. Kuinka pitkäksi aikaa uskallatte jättää polkupyöränne työpaikkanne pyöräpysäköintipaikalle

- Ei laisinkaan
- Alle tunniksi
- 1 - 8 tunniksi
- 9 - 24 tunniksi
- Viikoksi
- Kuukaudeksi
- Yli kuukaudeksi

27. Oletteko tyytyväinen työpaikkanne pyöräpysäköintitiloihin

- Kyllä
- En
- En osaa sanoa

28. Mitä parannuksia haluaisitte työpaikkanne pyöräpysäköintijärjestelyihin? Nimetkää 3 tärkeintä (1. tärkein).

- ___ Lämmin pyörävarasto
- ___ Lisää katettuja pyöräpysäköintipaikkoja
- ___ Lisää telineitä polkupyörille
- ___ Lisää pyörätelineitä, joihin on mahdollista lukita pyörä rungosta tai sarvista
- ___ Lukittava pyörävarasto
- ___ Telineet, joihin voi hyvin pysäköidä sekä leveä- että kapearenkaiset pyörät
- ___ Säilytystiloja pyöräilyvarusteille (esim. vaatteet, kypärä)
- ___ Lukittavia säilytyskaappeja pyörille
- ___ Suihkut ja pukuhuoneet
- ___ Kameravalvonta
- ___ Muuta, mitä? _____

29. Onko mielestänne pyörien pysäköintitilat sijoitettu oikein työpaikkanne alueella?

1. Kyllä
2. Ei, missä ne pitäisi mielestänne olla?
 21. Lähempänä työpaikkanne sisäänkäyntiä
 22. Paremmin vartioidussa paikassa
 23. Paremmin valaistussa paikassa
 24. Osa autopaikoista pitäisi muuttaa kesän ajaksi pyöräpysäköintitiloiksi
 25. Osa autopaikoista pitäisi muuttaa pyöräpysäköintitiloiksi
 26. Muualla, missä? Mitkä autopaikat tulisi muuttaa pyöräpysäköintitiloiksi?

30. Miten työpaikkanne pyöräpysäköintitilat vaikuttavat polkupyörän käyttöönnne työmatkoilla?

1. Eivät vaikuta lainkaan
2. Lisäävät vähän pyörän käyttöä
3. Lisäävät huomattavasti pyörän käyttöä
4. Vähentävät pyörän käyttöä
5. Vähentävät huomattavasti pyörän käyttöä

31. Jos ette käytä polkupyörää työmatkoihin, niin mitkä ovat tähän syyt?

1. En omista polkupyörää
2. Liian pitkä matka. Kuinka monta kilometriä? ___ km
3. Huonot kevyenliikenteen yhteydet
4. Polkupyörän pysäköinti/säilytys on huonosti järjestetty
5. Pyöräpysäköinti puuttuu lähimmältä liityntäyhteys pysäkiltä (esim. bussipysäkiltä)
6. Pyöräilyvarusteiden (kuten kypärän, talvivaatteiden yms.) säilytystilan puute
7. Pukuhuoneen tai suihkutilan puute (jos näitä tarvitaan pyörämatkan jälkeen)
8. Polkupyörän ongelmallinen kuljetus mukana julkisessa kulkuneuvossa (jos teidän pitää työmatkanne jossain osassa käyttää esim. bussia)
9. Polkupyörän varastetuksi tuleminen riski on liian suuri
10. Muu syy, mikä? _____

32. Onko työpaikallanne alueita tai tiloja, joita voitaisiin mielestänne ottaa pyöräpysäköinnin käyttöön?

1. Ei
2. Kyllä, missä?

33. Häiritsevätkö työpaikkanne pyöräpysäköintitilat muuta liikennettä tai liikkumista alueella?

1. Ei
2. Kyllä, miten?

Haluatteko vielä kommentoida vapaasti jotain aiheeseen liittyvää? _____

PYÖRÄPYSÄKÖINTIKYSELY, OPPILAITOKSET

Kysymykset 1-12 koskevat henkilötietojanne sekä pyöräilyänne

Ympyröikää oikea vaihtoehto:

1. Asuinpaikka

1. Kuopio
2. Siilinjärvi
3. Jokin muu, mikä? _____

Jos asutte Kuopiossa, niin missä kaupunginosassa:

2. Sukupuoli

1. Mies
2. Nainen

3. Ikä _____ vuotta

4. Omistatteko ajokortin

1. Kyllä
2. En

5. Omistatteko auton tai onko teillä auto käytössä

1. Kyllä
2. Ei

6. Montako toimivaa polkupyörää teillä on käytössä

1. Ei yhtään
2. 1
3. 2
4. 3
5. Useampia, montako? ___kpl

7. Millä kuljette matkanne oppilaitokseen?

	1. Syksyllä ja keväällä	2. Talvella
1. Jalan	11	21
2. Polkupyörällä	12	22
3. Henkilöautolla	13	23
4. Linja-autolla	14	24

8. Kuinka usein käytätte polkupyörää opiskeluaikoina?

	1. Syksyllä ja keväällä	2. Talvella
1. Päivittäin	11	21
2. Lähes päivittäin	12	22
3. 2-3 kertaa viikossa	13	23
4. Kerran viikossa	14	24
5. Harvemmin	15	25
6. En lainkaan	16	26

9. Mihin käytätte polkupyörää opiskeluaikoina?

	1. Syksyllä ja keväällä	2. Talvella
1. Koulumatkoihin	11	21
2. Ostos-/asiointimatkoihin	12	22
3. Vapaa-ajan matkoihin	13	23
4. Kuntoiluun	14	24

10. Kuinka paljon pyöräilette keskimäärin päivässä opiskeluaikoina?

	1. Syksyllä ja keväällä	2. Talvella
1. En lainkaan	11	21
2. 0-1 km	12	22
3. 1-3 km	13	23
4. 3-5 km	14	24
5. 5-10 km	15	25
6. 10-20 km	16	26
7. yli 20 km	17	27

11. Millaista pyörää käytätte opiskelumatkoillanne?

1. En pyöräile opiskelumatkoja
2. Halpa vanha romu (arvo: 0 – 50 euroa)
3. Käytetty, ihan hyvä pyörä (arvo: 50 – 150 euroa)
4. Hyvä, suhteellisen uusi pyörä (arvo: 150 – 300 euroa)
5. Erittäin hyvä, uusi pyörä (arvo: yli 300 euroa)
6. Muu, mikä? _____

12. Miten lukitsette ko. pyöränne?

1. En mitenkään
2. Pyörän oma lukko
3. Vaijerilukko
4. U-lukko
5. Lukitusvaijeri
6. Lukitusketju
7. Muuten, miten? _____

Jos ette milloinkaan käytä polkupyörää opiskelumatkoihin, siirtykää kysymykseen nro 27

Kysymykset 13- 30 koskevat opiskelupaikan pyöräpysäköintijärjestelyjä

Ympyröikää oikea vaihtoehto:

13. Onko teiltä varastettu polkupyörää oppilaitokseltanne tai muualta?

	OPPILAITOS		MUUAL-	
TA	1. Kyllä	2. Ei	3. Kyllä	4.
Ei				
1. Viimeisen vuoden aikana	11	12	13	
2. Viimeisen viiden vuoden aikana	21	22	23	
	24			

Jos teiltä ei ole varastettu pyörää, niin siirtykää kysymykseen nro. 17

14. Oliko pyörä varastettaessa?

1. Lukittuna valvotussa tilassa
2. Lukitsematta valvotussa tilassa
3. Lukittuna suljetussa ja lukitussa tilassa
4. Lukitsematta suljetussa ja lukitussa tilassa
5. Lukittuna suljetussa tilassa
6. Lukitsematta suljetussa tilassa
7. Lukittuna ulkona katoksessa
8. Lukitsematta ulkona katoksessa

9. Lukittuna ulkona telineessä
 10. Lukitsematta ulkona telineessä
 11. Lukittuna paikassa, jota ei ole tarkoitettu polkupyöräpysäköintialueeksi
 12. Lukitsematta paikassa, jota ei ole tarkoitettu polkupyöräpysäköintialueeksi
13. Muualla, missä?

15. Vaikuttaako varkaustapaus halukkuuteenne käyttää polkupyörää?
 1. Ei ollenkaan 3. Vähentää paljon
 2. Vähentää hieman 4. En käytä enää polkupyörää
16. Vaikuttaako varkaustapaus pyöränne säilytykseen?
 1. Kyllä, en jätä pyörääni enää yksin ulos
 2. Kyllä, en jätä pyörääni ulos laisinkaan mikäli mahdollista
 3. Kyllä, tuon pyöräni sisälle oppilaitokseeni
 4. Kyllä, lukitsen pyöräni aina rungosta johonkin kiinteään
 5. Kyllä, hankin paremmat lukitsemisvälineet (ketju yms.)
 6. Kyllä, laitatin turvamerkin pyörääni
 7. Kyllä, laitatin turvasirun pyörääni
 8. Ei mitenkään
 9. Muuta, mitä? _____
17. Mitä pyöräilijöille tarkoitettuja tiloja oppilaitoksestanne löytyy?
 1. Kylmä, lukittava pyörävarasto
 2. Lämmin, lukittava pyörävarasto
 3. Katettu pyöräteline
 4. Kattamaton pyöräteline
 5. Polkupyöräteline, jossa mahdollisuus lukita pyörä rungosta tai sarvista
 6. Polkupyöräteline, jossa mahdollisuus lukita pyörä renkaasta
 7. Ei erillistä tilaa polkupyörille
 8. Suihku
 9. Pukuhuone
 10. Säilytystila pyöräilyvaatteille
 11. Kuivaushuone
 12. Muuta, mitä? _____
18. Missä yleensä säilytätte pyöränne opiskelupaikassanne?
 1. Varastossa
 2. Ulkona telineessä, missä? _____
 3. Ulkona, ei telineessä, missä? _____
 4. Muualla, missä? _____
19. Onko oppilaitoksenne pyöräpysäköintipaikat...
 1. Siistit?
 1. Kyllä 2. Ei 3. En osaa sanoa
 2. Riittävästi tilaa pyörille?
 1. Kyllä 2. Ei 3. En osaa sanoa
 3. Valvotut (kameravalvonta, vartiointi)?
 1. Kyllä 2. Ei 3. En osaa sanoa
 4. Hyvin valaistut?
 1. Kyllä 2. Ei 3. En osaa sanoa
20. Koetteko oppilaitoksenne pyöräpysäköintipaikat turvallisiksi paikoiksi säilyttää polkupyörää työpäivän ajan?
 1. Kyllä 3. En osaa sanoa
 2. En
21. Vaikuttako se halukkuuteenne käyttää polkupyörää koulumatkoilla?
 1. Vaikuttaa paljon 3. Ei juurikaan vaikuta
 2. Vaikuttaa jonkin verran 4. Ei vaikuta
22. Kuinka pitkäksi aikaa uskallatte jättää polkupyöränne oppilaitoksenne pyöräpysäköintipaikalle?
 1. Ei laisinkaan
 2. Alle tunniksi 5. Viikoksi
 3. 1 - 8 tunniksi 6. Kuukaudeksi
 4. 9 - 24 tunniksi 7. Yli kuukaudeksi
23. Oletteko tyytyväinen oppilaitoksenne pyöräpysäköintitiloihin?
 1. Kyllä 2. En 3. En osaa sanoa
24. Mitä parannuksia haluaisitte oppilaitoksenne pyöräpysäköintijärjestelyihin? Nimetkää 3 tärkeintä (1. tärkein).
 1. ___ Lämmin pyörävarasto
 2. ___ Lisää katettuja pyöräpysäköintipaikkoja
 3. ___ Lisää telineitä polkupyörille
 4. ___ Lisää pyörätelineitä, joihin on mahdollista lukita pyörä rungosta tai sarvista
 5. ___ Lukittava pyörävarasto
 6. ___ Telineet, joihin voi hyvin pysäköidä sekä leveä- että kapearenkaiset pyörät
 7. ___ Säilytystiloja pyöräilyvarusteille (esim. vaatteet, kypärä)
 8. ___ Lukittavia säilytyskaappeja pyörille
 9. ___ Suihkut ja pukuhuoneet
 10. ___ Kameravalvonta
 11. ___ Muuta, mitä? _____
25. Onko mielestänne pyörien pysäköintitilat sijoitettu oikein oppilaitoksenne alueella?
 1. Kyllä
 2. Ei, missä ne pitäisi mielestänne olla?
 21. Lähempänä oppilaitoksenne sisäänkäyntiä
 22. Paremmiin vartioidussa paikassa
 23. Paremmiin valaistussa paikassa
 24. Osa autopaikoista pitäisi muuttaa kesän ajaksi pyöräpysäköintitiloiksi
 25. Osa autopaikoista pitäisi muuttaa pyöräpysäköintitiloiksi
 26. Muualla, missä? Mitkä autopaikat tulisi muuttaa pyöräpysäköintitiloiksi?

26. Miten oppilaitoksenne pyöräpysäköintiratkaisut vaikuttavat polkupyörän käyttöönne opiskelumatkoilla?

1. Eivät vaikuta lainkaan
2. Lisäävät vähän pyörän käyttöä
3. Lisäävät huomattavasti pyörän käyttöä
4. Vähentävät pyörän käyttöä
5. Vähentävät huomattavasti pyörän käyttöä

27. Jos ette käytä polkupyörää opiskelumatkoihin, niin mitkä ovat tähän syyt?

1. En omista polkupyörää
2. Liian pitkä matka. Kuinka monta kilometriä? ___ km
3. Polkupyörän pysäköinti/säilytys on huonosti järjestetty oppilaitoksessa
4. Pukuhuoneen tai suihkutilan puute (jos niitä tarvitaan pyörämatkan jälkeen)
5. Huonot kevyenliikenteen yhteydet
6. Oppilaitos sijaitsee turvattomassa paikassa ja riski, että polkupyörä varastetaan, on liian suuri
7. Pyöräilyvarusteiden (kuten kypärän, talvivaatteiden yms.) säilytystilan puute
8. Pyöräpysäköinti puuttuu kotinne lähimmältä liityntäyhteydeltä (esim. bussipysäkiltä)
9. Muu syy, mikä?

28. Onko oppilaitoksessanne alueita tai tiloja, joita voitaisiin mielestänne ottaa pyöräpysäköinnin käyttöön tai voisiko osan autopaikoista muuttaa pyöräpysäköintipaikoiksi?

1. Ei
2. Kyllä, mutta vain kesäksi
3. Kyllä

Mitkä alueet?

29. Häiritsevääkö oppilaitoksenne pyöräpysäköintitilat muuta liikennettä tai liikkumista alueella?

1. Ei
2. Kyllä, miten?

30. Onko oppilaitoksenne pyöräpysäköintitiloista ja niiden sijainneista riittävästi informaatiota ja opasteita?

1. Kyllä
2. Ei. Mitä toivoisit lisää?

Haluatteko vielä kommentoida vapaasti jotain aiheeseen liittyvää?

MERITULLINRAITTI 10

Rakennettu: 2001
 Rakentaja: XXX Oy
 Suunnittelija: Arkkitehtitoimisto XXX
 Rahoitus: Omistusasunto

Pyörävarastot maan tasossa lähellä sisäänkäyntiä, jonka vieressä myös päiväpysäköintiä varten katettu pyöräteline. Pihalla lisäksi ulkovarasto.

HYVÄÄ KOHTEESSA:

- Lämmin varasto hyvin sijoitettu, käynti helppoa
- Katettu teline sisäänkäynnin vieressä
- Pyörävarasto piha-alueella

HUONOA KOHTEESSA:

- Korkea kynnyks pihan varastoon
- Varastot pieniä

Kaiken kaikkiaan muihin pihapiirin taloyhtiöihin nähden loistavasti toteutetut pyöräpysäköintitilat

Kuva. Katettu päiväpysäköintipaikka sisäänkäynnin vieressä. Hyvä ratkaisu, tosin saattaa haitata autolla tehtäviä huolto/palvelukuljetuksia

ASUKKAIDEN MIELIPITEET (kysely):

- 7 taloudesta vastaus
- Tyytyväisiä 5 kpl, EOS 2 kpl
- Tärkein parannustoive: isommat varastot
- PPP - järjestelyjen vaikutus: 5 kpl ei vaikutusta, 1 kpl lisää hieman pyörän käyttöä

Kuva. Pihan pyörävaraston kynnyks on jäänyt liian korkeaksi

SUUNNITTELIJAN KOMMENTIT:

Kohteessa ei ole kaavoituksen yhteydessä varattu piha-alueelle tarpeeksi tilaa pyöräpysäköinnin järjestelyjä varten. Ohjeena suunnittelussa on käytetty pysäköintipaikka / huoneistolukumäärä, mistä on jouduttu tinkimään tilaputteen johdosta. Kovan rahan kohteeseen on pyritty saamaa mahdollisimman hyvät pyöräpysäköintijärjestelyt. Kaavoittaja on kommentoinut suunnitteluvaiheessa pihan varaston olevan liian ison ja ollut huolissaan sen vaikutuksesta kaupunkikuvaan.

Suunnittelija toivoi tulevaisuudessa kaavassa puututtavan tarkemmin pyöräpysäköinnin järjestelyihin. On varattava riittävästi tilaa myös pyöräpysäköinnille!

HERMANNINAUKIO 12

Rakennettu: 1997
 Rakennuttaja: XXX Oy
 Suunnittelija: Ark.teh.tsto XXX
 Rahoitus: Omistusasunto

Asuntoja 27 kpl, 3 rappukäytävää
 Ei erillistä pyörävarastoa, asukkaat säilyttävät pyöriään omis-
 sa autotalleissaan.
 Pyörätelineitä sisäänkäyntien vieressä.

HYVÄÄ KOHTEESSA:

- Pyörätelineet hyvin sijoitetut, katoksen alla

HUONOA KOHTEESSA:

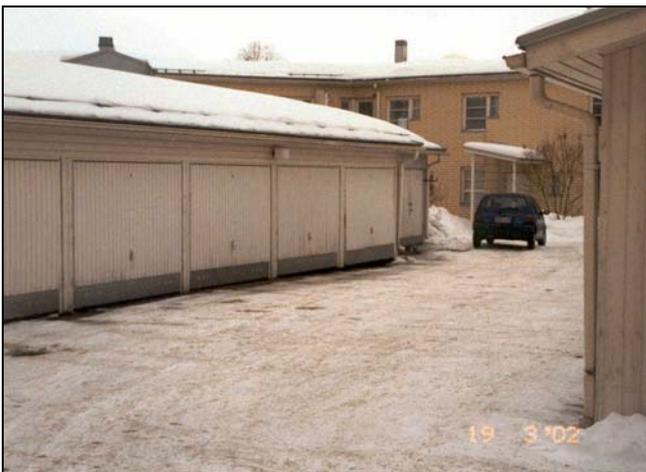
- Ei erillistä pyörävarastoa
- Päiväpysäköintipaikkojen vähyys ja niiden ahtaus ulkona

Kuva Pyörätelineitä sisäänkäynnin vieressä

ASUKKAIDEN MIELIPITEET (kysely):

- 7 vastausta, vastausprosentti 26 %. 13 henkilöä, 13 pyörää vastanneissa talouksissa
- Tyytyväisiä 0 kpl, **tyytymättömiä 7 kpl** (100 %)
- Tärkein parannustoive: isompi, erillinen pyörävarasto sekä katettuja pyörätelineitä piha-alueelle
- PPP - järjestelyjen vaikutus: 3 kpl ei vaikutusta, 3 kpl vähentää hieman, 1 kpl vähentää paljon halukkuutta käyttää pyörää
- Ulkotelineet turvattomia säilytyspaikkoja: 4 kpl, turvallisia 2 kpl, EOS 1 kpl

Kuva. Taloyhtiön asuntokohtaisia autotalleja, joissa myös pyöriä säilytetään.

SUUNNITTELIJAN JA RAKENNUTTAJAN KOMMENTIT:

Kohteessa ei ollut kaavan puolesta mahdollista rakentaa erillistä pyörävarastoa. Asuntokohtaiset autotallien on ajateltu toimivan riittävänä varastona myös pyörille.